

OPSCHRIFT

Vergadering van 12 november 2013

Besluit nummer: 2013_GR_01098

Onderwerp:

Kennisgeving nieuwe Europese regelgeving rond OTC-derivaten en aanpassing van de raamovereenkomsten voor het afsluiten van derivaten bij banken - Goedkeuring

Beknopte samenvatting:

Aan de gemeenteraad wordt gevraagd om akkoord te gaan met de aanpassing van de raamovereenkomsten afgesloten met KBC Bank en ING België, ingevolge de nieuwe Europese regelgeving rond OTC-derivaten.

Bevoegd: Christophe Peeters

Bestemd voor:

- Commissie Haven, Economie en Financiën

DE GEMEENTERAAD

AANHEF

De gemeenteraad is bevoegd op grond van:

Het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, artikel 42, §1.

De beslissing wordt genomen op grond van:

De verordening (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende de otc-derivaten, centrale tegenpartijen en transactieregisters.

De gemeenteraadsbeslissing van 24 september 2012 betreffende de goedkeuring van het kader rond de beleggingen en financieringen van de Stad Gent.

De gemeenteraadsbeslissing van 22 september 2008 betreffende de goedkeuring van het "Raamcontract afgeleide producten ondernemingen" met ING België én de goedkeuring van de "Raamovereenkomst afgeleide producten" met KBC Bank.

Bijgevoegde bijlage(n):

- Bijlage 1. Amendement raamovereenkomst KBC
  - Bijlage 2. Raamcontract ING
-

MOTIVERING

Volgende feiten gaan aan de beslissing vooraf:

De Europese regelgever heeft in juli 2012 een Verordening (EMIR) aangenomen om de markt voor 'over the counter'-derivatencontracten efficiënter, veiliger en transparanter te maken. Men spreekt van een OTC-derivaat wanneer de uitvoering ervan niet plaatsvindt op de beurs maar rechtstreeks wordt afgesloten tussen twee partijen, in casu Stad Gent en een bank.

EMIR onderwerpt de partijen die een derivatencontract sluiten aan een aantal bijkomende verplichtingen die in verschillende fasen in werking treden in de loop van 2013 en 2014.

Voor Stad Gent komt dit neer op volgende verplichtingen:

1°. Het *reconciliëren* van de portefeuille van uitstaande derivatencontracten: Stad Gent moet bij de desbetreffende banken processen overeenkomen die er toe leiden dat discrepanties in een vroeg stadium kunnen geïdentificeerd worden.

2°. De *Transactie-rapportage* ofwel het verplicht rapporteren van de gegevens van derivatencontracten aan een geregistreerd transactieregister. Teneinde de rapportering zelf niet te moeten doen, stellen de banken voor om deze rapportering te delegeren aan hen.

Het interne kader rond de beleggingen en financieringen van de Stad Gent, zoals goedgekeurd door de gemeenteraad in zitting van 24 september 2012, laat toe dat derivaten worden afgesloten.

Op vandaag heeft de Stad volgende OTC-derivaten uitstaan : bij BNP Paribas Fortis 6 renteswaps voor een totale huidige waarde van 42.107.207,22 euro en bij ING België 4 renteswaps voor een totale huidige waarde van 32.992.286,82 euro. Deze swaps werden aangegaan ter in dekking van bestaande renterisico's.

Om derivaten te kunnen aangaan heeft Stad Gent in het verleden ook volgende raamovereenkomsten afgesloten:

1°) met DEXIA Bank, de "Kaderovereenkomst voor financiële termijnverrichtingen in het kader van het beheer van interest -en wisselkoersrisico's door openbare instellingen", goedgekeurd door de gemeenteraad in zitting van 27 november 2001;

2°) met ING België, de "Raamcontract afgeleide producten ondernemingen", goedgekeurd door de gemeenteraad in zitting van 22 september 2008;

3°) met KBC Bank, de "Raamovereenkomst afgeleide producten", goedgekeurd door de gemeenteraad in zitting van 22 september 2008;

4°) met FORTIS Bank, de "Raamovereenkomst voor financiële transacties", goedgekeurd door de gemeenteraad in zitting van 16 februari 2009.

Deze beslissing wordt genomen om volgende redenen:

Eind augustus ontving de Stad vanwege ING België en KBC Bank een schrijven met de vraag om gegeven de nieuwe juridische context van EMIR de bestaande raamovereenkomst aan te passen.

In bijlage zijn te vinden :

(1) het **Raamcontract Afgeleide Producten Rechtspersonen (2013)** die het in 2008 afgesloten raamcontract tussen Stad Gent en ING België NV vervangt en vernietigt. Voor vele artikels is de tekst ongewijzigd ten opzichte van de bestaande overeenkomst. Bepaalde artikels werden echter uitgebreid rekening houdende met afspraken rond de reconciliatie en rapportage van de portefeuille van openstaande derivatencontracten. De nieuwe overeenkomst bevat in bijlage 1 ook een vragenlijst rond de kennis en ervaring van diverse producten en diensten dit ter bepaling

van het cliëntenprofiel zoals opgelegd door de Europese Richtlijn betreffende Markten voor Financiële Instrumenten (MiFID).

(2) het **Amendement KBC - Raamovereenkomst Afgeleide Producten**, waarbij in Deel I van de bestaande raamovereenkomst tussen Stad Gent en KBC Bank NV (afgesloten in 2008) een aantal artikels worden toegevoegd met afspraken rond de reconciliatie en rapportage van de portefeuille van openstaande derivatentransacties.

Van Belfius en BNP Paribas Fortis werd nog géén schrijven ontvangen. Voor deze twee banken zal de aanpassing van de bestaande raamovereenkomst geagendeerd worden in een volgende gemeenteraadszitting.

Beslist het volgende:

VOORSTEL

Artikel 1:

Keurt goed het Raamcontract Afgeleide Producten Rechtspersonen (2013) met ING België NV, zoals gevoegd in bijlage en integraal deel uitmakend van deze beslissing.

Artikel 2:

Keurt goed het Amendement Raamovereenkomst Afgeleide Producten met KBC Bank NV, zoals gevoegd in bijlage en integraal deel uitmakend van deze beslissing.

BIJKOMENDE INFO BIJ HET BESLUIT

Financien — Financiële Planning

Dit besluit kadert in volgende activiteit: *1. Voeren van financieel beheer*

Visum van de financieel beheerder:

Het visum is niet van toepassing

BIJLAGEN DIE INTEGRAAL DEEL UITMAKEN VAN HET BESLUIT

- Bijlage 1. Amendement raamovereenkomst KBC
- Bijlage 2. Raamcontract ING

Amendement
KBC - Raamovereenkomst Afgeleide Producten

1. **KBC Bank NV**, met maatschappelijke zetel te 1080 Brussel, Havenlaan 2 (BTW BE 0462.920.226, RPR Brussel)

hierna genoemd "de Bank",

en

2. **Stad Gent**, met maatschappelijke zetel te 9000 Gent, Botermarkt 1 (BTW BE 0207.451.227, RPR Gent)

hierna genoemd "de Cliënt",

1 en 2 hierna elk afzonderlijk een "Partij" en gezamenlijk de "Partijen" genoemd,

Hebben een KBC-Raamovereenkomst Afgeleide Producten afgesloten (tussen KBC Bank NV en Stadsbestuur Gent) met datum 16 oktober 2008, hierna genoemd "de Raamovereenkomst".

Dit amendement (het "**Amendement**") beoogt de wijziging van de Raamovereenkomst tussen de Partijen tot uitvoering van de wettelijke vereisten met betrekking tot OTC-derivatentransacties die niet worden gecleard door een centrale tegenpartij, zoals opgelegd door Verordening (EU) Nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende OTC-derivaten, centrale tegenpartijen en transactieregisters, zoals gewijzigd of aangevuld van tijd tot tijd ("**EMIR**" of "**Verordening**").

De Partijen komen overeen om de Raamovereenkomst als volgt te wijzigen:

Deel I – Algemene Voorwaarden van de Raamovereenkomst wordt uitgebreid door toevoeging van volgend Artikel:

Artikel 18 - EMIR

18.1 Verklaringen en diverse verplichtingen

- (a) De Bank verklaart dat ze een Financiële Tegenpartij (FT) is volgens de Verordening.
- (b) De Cliënt verklaart dat ze een Niet-Financiële Tegenpartij (NFT) is volgens de Verordening.
- (c) De Cliënt verklaart dat ze, op de datum van dit Amendement, niet onderworpen is aan de clearingverplichting die geldt voor NFT's ingevolge Artikel 10 van de Verordening of niet onderworpen zou zijn aan zulke verplichting als ze in de Europese Unie zou zijn gevestigd.
- (d) Behalve zoals vermeld in Artikel 18.1(e) hieronder, met betrekking tot een beoogde Transactie met de Cliënt van een type dat onderworpen is aan de clearingverplichtingen volgens Artikel 5 van de Verordening, zal de Bank vertrouwen op de verklaring die de Cliënt heeft afgelegd ingevolge Artikel 18.1(c) om te beslissen of die Transactie moet worden gecleard overeenkomstig de Verordening en de Gedelegeerde Verordening van de Commissie.
- (e) De Cliënt zal voortdurend nagaan of zij, als NFT, aan de clearingverplichting onderworpen is ingevolge Artikel 10.1(b) van de Verordening of aan zulke clearingverplichting onderworpen zou zijn als ze in de Europese Unie zou zijn gevestigd. Zodra ze vaststelt dat ze, in haar opinie, onderworpen is aan de clearingverplichting ingevolge Artikel 10.1(b) van de Verordening, zal de Cliënt de Bank onmiddellijk op de hoogte brengen van de datum van die vaststelling. Na die kennisgeving zullen alle Transacties met een Transactiedatum van vier maanden na de datum van die vaststelling worden gecleard. De Cliënt zal elke verdere wijziging van haar clearingstatus op dezelfde wijze melden. Ze zal daarbij telkens haar nieuwe clearingstatus, datum van vaststelling en de reden van de wijziging opgeven.
- (f) Als de Bank na het sluiten van een Transactie verneemt dat (1) de verklaringen van de Cliënt ingevolge Artikel 18.1(c) in een bepaald opzicht onjuist of misleidend blijken of dat de Cliënt de Bank niet in kennis heeft gesteld ingevolge Artikel 18.1(e) en (2) de Partijen de Transactie niet hebben gecleard terwijl dat wel had moeten gebeuren:
  - (i) indien de Uiterste Clearingdatum van de Transactie nog niet voorbij is, zullen de Partijen alle redelijke inspanningen doen om ervoor te zorgen dat de Transactie gecleard is op de Uiterste Clearingdatum van de Transactie; of
  - (ii) indien de Uiterste Clearingdatum van de Transactie al voorbij is, is de Bank gerechtigd om de Transactie(s) te beëindigen overeenkomstig Artikel 10 van de Raamovereenkomst.
- (g) Beide Partijen erkennen dat zij, overeenkomstig Artikel 9.2 van de Verordening, gedurende ten minste vijf jaar na de beëindiging van de Transactie een register bijhouden van alle Transacties die zij hebben gesloten en van alle daarin aangebrachte wijzigingen.

18.2 Overeenkomst met betrekking tot het reconciliëren van Portefeuillegegevens

De Partijen komen overeen om hun portefeuilles te reconciliëren overeenkomstig de frequentie en op de manier als bepaald in Artikel 13 van de Gedelegeerde Verordening van de Commissie, in overeenstemming met de volgende bepalingen:

(a) Bepaling en aanpassing van de Portefeuille Reconciliatie Data

Vanaf de redelijkerwijze vroegst mogelijke datum na de datum van de ondertekening van dit Amendement door de Cliënt (zoals aangegeven op de handtekeningspagina):

- (i) zal de Bank periodiek en zo vaak als nodig de opeenvolging van data bepalen en aanpassen waarop de Partijen hun portefeuilles moeten aansluiten om te voldoen aan Artikel 13 van de Gedelegeerde Verordening van de Commissie (elke van die data is een "**Portefeuille Reconciliatie Datum**"); en
- (ii) zal de Bank de Cliënt op de hoogte stellen van zulke bepaling of aanpassing ingevolge Artikel 18.2(a)(i) en van de redenen daarvoor op het moment van de toelevering van de Portefeuillegegevens overeenkomstig Artikel 18.2(b)(i).

(b) Procedure voor toelevering en reconciliatie van Portefeuillegegevens

De Partijen komen de volgende afspraken overeen voor het reconciliëren van de portefeuilles:

- (i) Voor elke Portefeuille Reconciliatie Datum zal de Bank Portefeuillegegevens bezorgen aan de Cliënt;
- (ii) Na ontvangst van de Portefeuillegegevens kan de Cliënt ze vergelijken met haar eigen boeken en documenten van alle uitstaande Transacties tussen de Partijen om zo onmiddellijk enig misverstand over de Kerntransactievoorwaarden te kunnen identificeren;
- (iii) Als de Cliënt één of meerdere afwijkingen vaststelt die volgens haar, redelijkerwijs en te goeder trouw, essentieel zijn voor de rechten en plichten van de Partijen met betrekking tot één of meerdere Transactie(s), zal ze de Bank zo snel mogelijk schriftelijk in kennis stellen en zullen de Partijen in onderling overleg proberen deze afwijkingen tijdig op te lossen zolang die afwijkingen onopgelost blijven, met behulp van - maar niet beperkt tot - toepasselijke bijgewerkte Portefeuillegegevens opgeleverd in de periode waarin de afwijking onopgelost blijft; en
- (iv) Als de Cliënt de Bank niet vóór 16 uur Belgische tijd op de dertigste (30^e) Gemeenschappelijke Werkdag na ontvangst van de Portefeuillegegevens, in kennis stelt dat deze Portefeuillegegevens afwijkingen bevatten, wordt de Cliënt geacht die Portefeuillegegevens te hebben bevestigd.

(c) Gebruik van Tussenpersonen

Elke Partij zal de andere Partij schriftelijk op de hoogte stellen als ze een Verbonden Onderneming of, op voorwaarde dat de andere Partij daarmee instemt (dergelijk akkoord mag niet zonder reden worden geweigerd of uitgesteld), een andere entiteit wil aanstellen als Tussenpersoon om alle of een deel van de handelingen vermeld in Artikel 18.2(a) of 18.2(b) uit te voeren.

18.3 Procedure voor het vaststellen en oplossen van geschillen

- (a) Om te voldoen aan Artikel 11(1)(b) van de Verordening, aangevuld door Artikel 15 van hoofdstuk VIII van de Gedelegeerde Verordening van de Commissie, komen de Partijen overeen de volgende procedure te gebruiken om Geschillen tussen hen vast te stellen en op te lossen:
  - (i) Elke Partij kan een Geschil vaststellen door een Kennisgeving betreffende een Geschil te sturen aan de andere Partij;
  - (ii) Op en na de Datum van het Geschil zullen de Partijen te goeder trouw met elkaar overleggen om het Geschil tijdig op te lossen, onder andere door - maar niet beperkt tot - het uitwisselen van alle relevante informatie en een Overeengekomen Proces te bepalen en te gebruiken dat kan worden toegepast op het Geschil of, als zulk Overeengekomen Proces niet bestaat of de Partijen overeenkomen dat zulk proces ongeschikt is, door een methode te bepalen en toe te passen om het Geschil op te lossen;
  - (iii) Bijkomend aan de acties onder Artikel 18.3(a)(ii) zal elke Partij voor een Geschil dat niet binnen vijf Gemeenschappelijke Werkdagen is opgelost, dit intern melden aan hun bevoegde hiërarchie of die van haar Verbonden Onderneming, adviseur of Tussenpersoon; en
  - (iv) Als een Geschil over een Waardering niet is opgelost binnen vijf Gemeenschappelijke Werkdagen en er geen Overeengekomen Proces bestaat, dan wordt, naast Artikel 18.3(a)(iii) de volgende procedure toegepast met betrekking tot het Geschil:
    - a. De Bank zal de betwiste Waardering herberekenen vanaf de Waarderingsdatum en zal daarvoor vier daadwerkelijke mid-market waarderingen opvragen bij gereputeerde market makers en daarvan het rekenkundig gemiddelde nemen. Als er geen vier zulke marktwaarderingen beschikbaar zijn, mogen minder dan vier waarderingen worden gebruikt. Als het redelijkerwijze niet mogelijk is marktwaarderingen te bekomen op de betreffende Waarderingsdatum, zal de eigen berekening van de Bank gelden als Waardering voor de toepasselijke Waarderingsdatum.

- b. Ten laatste de tweede Gemeenschappelijke Werkdag na de datum waarop de herberekening is gebeurd in overeenstemming met Artikel 18.3(a)(iv), zal de Bank de Cliënt daarvan op de hoogte stellen.

- (b) Elke Partij verklaart dat ze beschikt over interne procedures en processen om elk Geschil te registreren en op te volgen zolang het Geschil onopgelost blijft.

18.4 Rapportage

- (a) In overeenstemming met Artikel 9 van de Verordening, delegeert de Cliënt haar rapportageverplichting aan de Bank voor (i) openstaande Transacties op 16 augustus 2012 en (ii) Transacties afgesloten op of na 16 augustus 2012. De Cliënt zal zelf geen enkel ander initiatief nemen om te voldoen aan haar rapportageverplichting, om zo dubbele rapportage te vermijden.
- (b) De Cliënt verklaart hierbij:
  - (i) dat ze, op eenvoudig verzoek van de Bank, alle relevante informatie onmiddellijk zal verstrekken, om zo de Bank toe te laten te voldoen aan de rapportageverplichting in naam van de Cliënt.
  - (ii) dat de informatie die door haar wordt aangeleverd overeenkomstig Artikel 18.4, bij het aanleveren ervan in elk aspect juist, nauwkeurig en volledig is.
- (c) De Bank zal de Cliënt-specifieke informatie waarover zij beschikt of die zij van de Cliënt ontvangt en die overeenkomstig artikel 18.4 gerapporteerd zal worden aan het transactieregister, niet verifiëren en zij draagt dan ook geen verantwoordelijkheid voor de juistheid en correctheid van deze gegevens.

18.5 Verhouding tot andere processen voor het reconciliëren van portefeuilles en geschillenoplossing

Artikel 18 en het al dan niet optreden met betrekking daartoe doen geen afbreuk aan de rechten of plichten die de Partijen hebben ten opzichte van elkaar ingevolge een Overeengekomen Proces of een andere contractuele overeenkomst, al dan niet van rechtswege.

Het al dan niet optreden van een Partij met betrekking tot Artikel 18 zal niet worden beschouwd als een uitoefening of afstand, geheel of gedeeltelijk, van een recht, volmacht of voorrecht dat een Partij heeft ten aanzien van de andere Partij ingevolge een Overeengekomen Proces of een andere contractuele overeenkomst, al dan niet van rechtswege.

In het bijzonder en zonder beperking (a) zal een waardering met betrekking tot één of meer Transacties in het kader van Artikel 18 geen afbreuk doen aan enig andere waardering met betrekking tot die Transactie(s) voor wat betreft een zekerheid, close-out, een geschil of om een andere reden; (b) kunnen de Partijen proberen problemen en afwijkingen te identificeren en tussen hen op te lossen alvorens één van de Partijen een Kennisgeving betreffende een Geschil verstuurt; en (c) verplicht niets in Artikel 18 een Partij ertoe een Kennisgeving betreffende een Geschil te versturen nadat ze een probleem of afwijking heeft vastgesteld (niettegenstaande dat daardoor het probleem of die afwijking misschien onopgelost blijft) of beperkt niets het recht van de Partijen om een Kennisgeving betreffende een Geschil te versturen of om te streven naar een proces om het Geschil op te lossen met betrekking tot dat probleem of die afwijking.

18.6 Amendement

De Partijen komen uitdrukkelijk overeen dat de door de Bank geplaatste gescande handtekening op dit Amendement aan de Raamovereenkomst zal worden gelijkgesteld met een manuele handtekening en dat ze beantwoordt aan de vereisten van Artikel 1322§2 van het Burgerlijk Wetboek. De Partijen erkennen de rechtsgeldigheid van dit Amendement door de Bank ondertekend met een gescande handtekening. Deze vormen een geldig en voldoende bewijs van het akkoord met het bestaan en de inhoud van dit Amendement.

18.7 Gegevensverwerking en -uitwisseling

Mededeling van gegevens binnen de KBC groep

De Cliënt verklaart zich akkoord met het feit dat de Bank haar gegevens, in verband met of voortvloeiend uit deze Raamovereenkomst en/of andere bank- en verzekeringsdiensten ter beschikking stelt van alle vennootschappen behorend tot de KBC groep, binnen en buiten de Europese Unie. Het is wel te verstaan dat de betreffende gegevens er op een beveiligde wijze worden opgeslagen en enkel kunnen worden verwerkt en geraadpleegd door functioneel bevoegde personen die gehouden zijn door de beroepsdiscretie.

Verwerking van de door de Bank uitgewisselde gegevens

De Bank kan gegevens ter beschikking stellen van voormelde vennootschappen behorend tot de KBC groep met het oog op de verwerking voor volgende doeleinden:

1° De efficiënte en gecoördineerde organisatie van de Transacties op niveau van de KBC groep. Daaronder wordt onder meer verstaan de beoordeling van de solvabiliteit en de kredietwaardigheid van de Cliënt evenals van de groep waartoe de Cliënt behoort, alsook het beheer van de risico's, geschillen en schadegevallen.

2° Een geïntegreerde administratie van de diverse bank- en verzekeringsdiensten.

3° De naleving van diverse wettelijke verplichtingen zoals consolidatie op het vlak van de boekhouding, toezicht, rapportering en risicobeheer, alsook de preventie van misdrijven en de uitoefening van audit en controle op niveau van de KBC groep.

4° Het actief en gecoördineerd beheer van de commerciële relaties met de Cliënt en de groep waartoe de Cliënt behoort, direct marketing en het promoten van de bank- en verzekeringsdiensten op niveau van de KBC groep.

5° Het behartigen van andere gerechtvaardigde belangen van de vennootschappen behorend tot de KBC groep, zoals de bewaking van de veiligheid en fraudebestrijding.

Mededeling van gegevens aan derden

De Bank kan gegevens van de Cliënt in verband met of voortvloeiend uit deze Raamovereenkomst meedelen aan derden (i) aan wie de Bank zijn rechten onder deze Raamovereenkomst overdraagt of mogelijk zal overdragen of (ii) in de mate vereist door wet of regelgeving, door een overheid of door een openbaar gezag of door richtlijnen uitgevaardigd door overheden, instellingen of instanties waarmee de bank verplicht is of gewoon is te handelen in het kader van die wet- of regelgeving of (iii) waarop de Bank een beroep doet als dienstverlener in het kader van de uitvoering van de Raamovereenkomst, waarbij die dienstverlener gebonden is door vertrouwelijkheidsverplichtingen.

In deze clausule betekent "**KBC Groep**" KBC Groep NV en al haar dochters of verbonden vennootschappen. Voor een volledige en geactualiseerde lijst van de vennootschappen van de KBC groep wordt verwezen naar het jaarverslag van KBC Groep NV beschikbaar op het internet (www.kbc.com) of verkrijgbaar bij de Afdeling Personenbeheer van KBC Bank NV, Havenlaan 2 te 1080 Brussel.

18.8 Gevolgen bij inbreuk

Onverminderd Artikel 18.1(f)(ii) en de door de wet bepaalde rechten, volmachten, rechtsmiddelen en voorrechten, zal het niet voldoen aan de verplichtingen zoals opgelegd door Artikel 18 of het afleggen van onjuiste verklaringen onder Artikel 18.1. er niet toe leiden dat één van de Partijen het recht heeft om Transacties te beëindigen.

18.9 Definities

In het kader van Artikel 18 van de Raamovereenkomst gelden de volgende definities:

"Brusselse Werkdag" : een dag waarop commerciële banken en wisselmarkten betalingen afhandelen en open zijn voor hun algemene dienstverlening in Brussel.

"Datum van het Geschil" : met betrekking tot een Geschil, de dag waarop een Kennisgeving betreffende een Geschil effectief is afgeleverd door de ene Partij aan de andere Partij. Als, met betrekking tot een Geschil, beide Partijen een Kennisgeving betreffende een Geschil afleveren, zal de datum waarop het eerste van die kennisgevingen effectief is afgeleverd, de Datum van het Geschil zijn. Elke Kennisgeving betreffende een Geschil zal effectief afgeleverd zijn als deze is afgeleverd op de manier die de Partijen zijn overeengekomen voor kennisgevingen met betrekking tot de Raamovereenkomst.

"Europese Unie" : de economische en politieke unie die in 1993 is opgericht door het Verdrag van Maastricht met als doel een nauwere economische en politieke unie tot stand te brengen tussen de Europese lidstaten.

"Financiële Tegenpartij" of **"FT"** : een financiële tegenpartij zoals bepaald in de Verordening.

"Gedelegeerde Verordening van de Commissie" : de Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 149/2013 van de Commissie van 19 december 2012 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad met technische reguleringsnormen betreffende indirecte clearingregelingen, de clearingverplichting, het openbaar register, toegang tot een handelsplatform, niet-financiële tegenpartijen en risico-inperkingstechnieken voor niet door een CTP geclearde OTC-derivatencontracten.

"Gemeenschappelijke Werkdag" : een dag die een Bankwerkdag is voor elke Partij.

"Geschil" : elk geschil tussen de Partijen (a) dat, naar de uitsluitende mening van de Partij die de Kennisgeving betreffende een Geschil aflevert, moet vallen onder de bepalingen van Artikel 18.3 (of een ander Overeengekomen Proces); en (b) waarvoor effectief een Kennisgeving betreffende een Geschil is afgeleverd.

"Kennisgeving betreffende een Geschil" : een schriftelijke kennisgeving die vermeldt dat het een geschil betreft in het kader van Artikel 18 en die het Geschil redelijk gedetailleerd omschrijft (met inbegrip van, maar niet beperkt tot, de Transactie(s) waarop het Geschil betrekking heeft).

"Kerntransactievoorwaarden" : met betrekking tot een Transactie, de Waardering van die Transactie en alle andere gegevens die de betrokken Partij van tijd tot tijd relevant acht, zoals de ingangsdatum, de geplande vervaldag, de betaal- of afwikkelingsdata, de nominale waarde en de munt van de Transactie, het onderliggende instrument, de positie van de Partijen, de bepaling van de Bankwerkdag en alle relevante vaste of variabele rentevoeten van de Transactie. Voor alle duidelijkheid: de "Kerntransactievoorwaarden" omvatten geen details van de onderliggende berekeningen of gebruikte methodes.

"Niet-Financiële Tegenpartij" of **"NFT"** : een niet-financiële tegenpartij zoals bepaald in de Verordening.

"Overeengekomen Proces" : elk proces dat de Partijen zijn overeengekomen met betrekking tot een Geschil en dat niet is vermeld in Artikel 18.3

"Portefeuillegegevens" : met betrekking tot een Partij die zulke gegevens verstrekt of moet verstrekken, de Kerntransactievoorwaarden betreffende alle uitstaande Transacties tussen de Partijen in een vorm en standaard die kan worden gereconcilieerd, met een omvang en gedetailleerdheid die aanvaardbaar zouden zijn voor de Bank als zij de ontvangende partij zou zijn. Tenzij de Partijen anders zijn overeengekomen, zal de informatie die de Portefeuillegegevens bevat en die de Bank moet aanleveren met betrekking tot een Portefeuille Reconciliatie Datum worden samengesteld bij het sluiten van de handel op de onmiddellijk voorafgaande Brusselse Werkdag.

"Portefeuille Reconciliatie Datum" : de datum die de Bank heeft bepaald in overeenstemming met Artikel 18.2(a)(i).

"Tussenpersoon" : een entiteit die is aangesteld om uitsluitend op te treden voor rekening van de aanstellende Partij om te handelen met de andere Partij met betrekking tot alle of een deel van de acties ingevolge de relevante bepaling.

"Uiterste Clearingdatum van de Transactie" : de datum waarop een Transactie gecleard moet zijn volgens de Verordening.

"Verbonden Onderneming" : met betrekking tot een rechtspersoon, elke entiteit die rechtstreeks of onrechtstreeks wordt gecontroleerd door deze persoon, elke entiteit die de persoon rechtstreeks of onrechtstreeks controleert of elke entiteit die rechtstreeks of onrechtstreeks met deze persoon onder gemeenschappelijke controle staat . "Controle" van een entiteit of persoon betekent hier het bezit van een meerderheid van de stemrechten van de entiteit of persoon.

"Waardering" : de waardering die de Bank met betrekking tot een Transactie heeft bepaald voor die Waarderingsdatum.

"Waarderingsdatum" : met betrekking tot een Transactie, de Brusselse Werkdag die onmiddellijk voorafgaat aan de Portefeuille Reconciliatie Datum.

Alle andere Artikels van de Algemene Voorwaarden en de Bijzondere Voorwaarden en Modellen van Confirmaties van de Raamovereenkomst blijven ongewijzigd.

Dit Amendement KBC-Raamovereenkomst Afgeleide Producten werd opgemaakt te Brussel op 28 augustus 2013 in 2 originelen en iedere ondertekenaar verklaart een origineel ervan ontvangen te hebben.

KBC Bank NV

Olivia Defoort
Authorised Signatory

Frank Caestecker
General Manager, Securities and Derivatives Processing Directorate
Back Office – Dealing Rooms GKB

Stad Gent

Naam
Titel

Naam
Titel

***Raamcontract afgeleide producten
rechtspersonen
(Editie 2013)***

Grid ID: 36058818

Tussen STAD GNT
BOTERMARKT 1
9000 GENT

hierna "**de client**" genaamd

en ING België N.V., Marnixlaan 24, 1000 Brussel,
H.R. Brussel 77186, B.T.W. BE 403.200.393, zetel

hierna "**ING**" genaamd

wordt het raamcontract ("Raamcontract") afgesloten voor alle contracten op afgeleide producten en wisseltermijncontracten.

Paraaf van de cliënt:

Inhoud van het Raamcontract

- Algemene bepalingen
- Bijlage 1 Vragenlijst ING Commercial Banking inzake gepastheid volgens MiFID

Paraaf

RAAMCONTRACT AFGELEIDE PRODUCTEN RECHTSPERSONEN (2013)

Algemene bepalingen

1. Algemeen

1.1. Dit raamcontract vervangt en vernietigt alle voordien afgesloten raamcontracten voor afgeleide producten en wisseltermijncontracten tussen de Cliënt en ING België NV (hierna "ING").

Alle mogelijke verwijzingen (o.a. in een bevestiging van de overeenkomst) naar vorige versies van het raamcontract voor afgeleide producten en wisseltermijncontracten worden geacht verwijzingen te zijn naar het voorliggende raamcontract.

Alle bestaande en toekomstige overeenkomsten met betrekking tot afgeleide producten en alle wisseltermijncontracten tussen de Cliënt en ING, zijn onderworpen aan dit raamcontract en aan de "Algemene Voorwaarden Arbitrage" van ING, die de Cliënt goedkeurt en die integraal deel uitmaken van dit raamcontract, onder voorbehoud van imperatieve wettelijke bepalingen.

Aangezien ING een globale positie per Cliënt wenst te beheren, houdt zij rekening met het geheel van de lopende overeenkomsten tussen de Cliënt en haarzelf wanneer ze een overeenkomst met de Cliënt afsluit.

De Cliënt zorgt er voor om spontaan elke wettelijke, reglementaire of contractuele bepaling mee te delen aan ING die mogelijks zijn bevoegdheid om contracten in afgeleide producten (of bepaalde van hen) en/of wisseltermijncontracten af te sluiten zou kunnen beperken, of de geldigheid van deze contracten zou kunnen aantasten.

Alle bestaande of toekomstige rechten en verplichtingen verbonden aan genoemde overeenkomsten zijn samenhangend en kunnen desgevallend het voorwerp uitmaken van een verrekening, zoals voorzien in dit Raamcontract en in het Algemeen Reglement van de Verrichtingen van ING, binnen de eventuele wettelijke of reglementaire beperkingen.

De Cliënt aanvaardt uitdrukkelijk dat voormelde contracten niet worden uitgevoerd op een gereguleerde markt of MTF¹.

1.2. EMIR Status – NFC verklaring van de Cliënt.

Door het afsluiten van dit Raamcontract afgeleide producten en voor elk contract afgesloten met ING binnen het kader hiervan, verklaart de Cliënt een "**Niet-financiële tegenpartij onder de clearingdrempel**", "NFC-," te zijn, overeenkomstig "EMIR", de Verordening (EU) Nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende de otc-derivaten, centrale tegenpartijen en transactieregisters, en haar Gedelegeerde en Uitvoeringsverordeningen, zoals gewijzigd en aangevuld van tijd tot tijd.

¹ MTF of Multilaterale Handelsfaciliteit (Multilateral Trading Facility): het betreft een geëxploiteerd multilateraal handelssysteem met betrekking tot financiële instrumenten en dat geen gereguleerde markt behelst conform de Belgische financiële wetgeving. (art. 2 Optimaal Order Uitvoeringsbeleid)

Paraaf

Deze verklaring betekent dat de Cliënt niet onderworpen is aan de clearingverplichting van “EMIR” op de datum van afsluiting van dit Raamcontract noch voor elk contract afgesloten na deze datum en dat hij voldoet aan zijn “EMIR” verplichtingen.

Indien de status verklaring van de Cliënt zou wijzigen of blijken niet correct te zijn, heeft de Cliënt de verplichting om ING onmiddellijk in kennis te stellen door het sturen van een NFC+ of FC kennisgeving-formulier naar de ING contactpersoon. Deze verklaring blijft onder de volledige verantwoordelijkheid van de Cliënt en ING kan niet aansprakelijk gesteld worden voor een valse, foutieve of late kennisgeving van de wijziging van de status-verklaring door de Cliënt.

De Cliënt zal ING schadeloos stellen of vrijwaren van alle schade, onkosten, uitgaven of enige andere negatieve financiële gevolgen die ING redelijker wijs mocht lijden of oplopen als het gevolg van een valse, foutieve of late kennisgeving van de status verklaring door de Cliënt, of als het gevolg van het verzuim van de Cliënt om te voldoen aan zijn verplichtingen onder de voorwaarden van dit Raamcontract in verband met de EMIR- wetgeving, tenzij dergelijke schade, onkosten, uitgaven en andere negatieve financiële gevolgen volledig het gevolg zijn van de grove nalatigheid, opzet of fraude van ING.

ING verklaart een financiële tegenpartij te zijn in overeenstemming met boven vermelde Verordening.

2. Kennis van de voorwaarden en de risico's van afgeleide producten en wisseltermijncontracten.

De Cliënt verklaart dat hij duidelijke en volledige informatie heeft gekregen van ING over de risico's die verbonden zijn aan de overeenkomsten in afgeleide producten en aan wisseltermijncontracten en de Cliënt engageert zich om geen overeenkomst te sluiten met betrekking tot een bepaald product indien hij de risico's die daaraan verbonden zijn niet ten volle begrijpt.

Ter kennisgeving van deze risico's van deze financiële instrumenten, heeft ING op haar website: www.ing.be (Zakelijk - rubriek Grote Ondernemingen – Risicobeheer) technische fiches en representatieve voorbeelden opgenomen van de meest voorkomende producten.

De Cliënt bevestigt op de hoogte te zijn van het feit dat deze informatie te zijner beschikking is.

De Cliënt is zich bewust van de mogelijke verliesrisico's die verbonden zijn aan de financiële instrumenten en de overeenkomsten die het voorwerp uitmaken van dit raamcontract in geval van ongunstige evolutie van de betrokken markten.

De Cliënt is er zich eveneens van bewust dat aan een strategie gericht op het gelijktijdig gebruik van meerdere producten even veel reële risico's verbonden zijn als aan het gebruik van slechts één product.

De Cliënt erkent dat geen enkele medewerker van ING hem een winst heeft beloofd noch hem heeft verzekerd dat hij geen verlies zou lijden.

3. Financiële middelen van de Cliënt - weigering overeenkomst door ING – Reconciliëren van portefeuilles

3.1. De Cliënt zal pas beslissen om een overeenkomst met betrekking tot afgeleide producten of een wisseltermijncontract af te sluiten met ING na rijp beraad en nadat hij zich ervan verzekerd heeft dat zijn financiële middelen hem in staat stellen het hoofd te bieden aan de hierboven vermelde verliesrisico's.

Paraaf

Hij verbindt zich ertoe zich regelmatig op de hoogte te houden van de evolutie van de betreffende markten. Van haar kant verbindt ING zich ertoe de Cliënt minstens maandelijks in te lichten over of het ter beschikking stellen, via een beveiligde website en mits toetreding van de Cliënt tot een bijzondere overeenkomst (zie bijlage 2), van de indicatieve waarde, positief of negatief, van zijn lopend(e) overeenkomsten.

ING kan weigeren een nieuwe overeenkomst af te sluiten of een bestaande overeenkomst te verlengen, onder andere als ze van mening is dat de financiële middelen van de Cliënt hem niet (meer) in staat stellen het hoofd te bieden aan de verliesrisico's verbonden aan zijn lopende overeenkomsten of aan zijn andere verbintenissen tegenover ING.

3.2 Reconciliëren van portefeuilles

3.2.1 Voor de toepassing van het reconciliëren van portefeuille gegevens, zoals vereist door EMIR², zal ING de Cliënt de kerntransactievoorwaarden en de waardering (de reconciliatiegegevens) van elk otc-contract in afgeleide producten ter beschikking stellen overeenkomstig de reconciliatie periodiciteit zoals bepaald door de reconciliatieregels vermeld in 3.2.2.

De Cliënt zal de ontvangen kerntransactievoorwaarden en de waardering reconciliëren met haar eigen gegevens voor elk van de met ING afgesloten otc-contracten in afgeleide producten.

3.2.2.

(i) Indien de Cliënt en ING meer dan 100 contracten op elkaar hebben uitstaan, zal ING de reconciliatiegegevens eenmaal per kwartaal ter beschikking stellen aan de Cliënt.

(ii) Indien de Cliënt en ING 100 of minder contracten op elkaar hebben uitstaan, zal ING de reconciliatiegegevens eenmaal per jaar ter beschikking stellen van de Cliënt.

De Cliënt zal door ING ingelicht worden van de datum van reconciliatie.

3.2.3. Indien de Cliënt één of meer verschillen vaststelt waarvan de Cliënt, handelend in alle redelijkheid en te goeder trouw, bepaalt dat deze van belang zijn voor de rechten en verplichtingen van ING of de Cliënt met betrekking tot één of meer contracten, dient de Cliënt ING zo vlug als redelijkerwijs mogelijk hiervan in kennis te stellen.

ING en de Cliënt zullen met elkaar overleggen om te proberen deze verschillen tijdig op te lossen

3.2.4. Indien de Cliënt ING niet in kennis stelt dat de reconciliatiegegevens verschillen bevatten voor de vijfde open bank werkdag volgende op de dag waarop de reconciliatie door ING werd meegedeeld overeenkomstig 3.2.2, zal de Cliënt geacht worden de juistheid van deze reconciliatiegegevens bevestigd te hebben.

3.2.5. ING en de Cliënt verbinden zich ertoe om alle reconciliatiegegevens die voor het doel van dit artikel worden uitgewisseld als confidentieel te behandelen en te behouden en deze niet te gebruiken voor andere doeleinden dan deze toegelaten door dit Raamcontract.

4. Betalingen en leveringen

4.1. Beide partijen zullen aan elkaar, volgens de modaliteiten bepaald in de bevestiging, alle verschuldigde bedragen betalen. Deze bedragen of de te gebruiken variabelen om ze te berekenen, worden vermeld in de bevestiging³.

² de Verordening (EU) Nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende de otc-derivaten, centrale tegenpartijen en transactieregisters, en artikel 13 van de Gedelegeerde Verordening Nr. 149/2013 van 19 december 2012 tot aanvulling van Verordening (EU) Nr. 648/2012.

³ Zie artikel 12.

 Paraaf

Deze bedragen verbinden de partijen definitief, behalve in geval van een duidelijke fout.

4.2. In geval van achterstallige betaling van gelijk welke som, verschuldigd uit hoofde van een overeenkomst, moet de in gebreke zijnde partij volgende bedragen aan de andere partij betalen:

- verwijlrenten die van rechtswege en zonder ingebrekestelling verschuldigd zijn en die op de genoemde som zullen berekend worden tussen de voorziene betalingsdatum (inbegrepen) en de effectieve betalingsdatum (niet inbegrepen) tegen het daggeldherfinancieringsstarief van de partij die genoemde som moet ontvangen, in de betreffende munt, verhoogd met 1% per jaar;
- het bedrag van de kosten die deze laatste heeft opgelopen in verband met deze achterstallige betaling;

dit alles onverminderd de betaling van de verschuldigde som.

4.3. Elke betaling van een verschuldigde som uit hoofde van een overeenkomst, gebeurt vrij van elke - bestaande of toekomstige - belasting, taks of inhouding van welke aard ook.

Wanneer een partij verplicht zou zijn om een afhouding te doen op een som die zij moet storten aan de andere partij, zal zij het bedrag van de betaling in kwestie verhogen zodat, na deze afhouding, de andere partij het bedrag ontvangt dat zij zou hebben ontvangen zonder afhouding.

Elke partij verbindt zich ertoe, op het eerste verzoek van de andere, laatstgenoemde alle documenten met betrekking tot deze afhouding te bezorgen.

De partij die de betaling ontvangt, zal haar medewerking verlenen aan de betalende partij om te trachten de terugbetaling van deze afhouding te bekomen. Indien dergelijke terugbetaling wordt bekomen, zal het bedrag ervan toekomen aan de betalende partij.

4.4. Iedere partij zal, in voorkomend geval, aan de andere, volgens de modaliteiten bepaald in de bevestiging, de onderliggende activa leveren.

In het geval dat de onderliggende activa niet geleverd worden door een partij, heeft de niet in gebreke zijnde partij het recht om op kosten van de in gebreke zijnde partij de betrokken onderliggende activa te ontlenen en/of aan te kopen op de financiële markten.

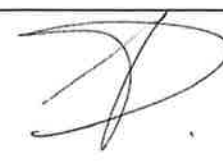
5. Niet-betaling op een betalingsvervaldag

Indien een partij op een betalingsvervaldag haar verplichtingen niet nakomt, mag de andere partij weigeren haar verplichtingen uit te voeren en, desgevallend, van rechtswege en zonder vooropzeg de overeenkomst beëindigen en ze vervangen tegen de voorwaarden en volgens de mogelijkheden van het ogenblik en dit op het risico en op de kosten van de in gebreke zijnde partij. De berekening van de vergoeding gebeurt zoals voorzien in punt 10.

6. Aanrekening op een krediet en/of (contracten) limiet – zekerheden

6.1. Indien de Cliënt beschikt over een krediet en/of (contracten) limiet dat bruikbaar is om overeenkomsten af te sluiten met ING in het kader van dit Raamcontract, kan ING, voor elke afgesloten overeenkomst, op dit krediet en/of (contracten)limiet een bedrag aanrekenen dat overeenstemt met het

---

paraaf

door haar berekende theoretisch financieel risico verbonden aan deze overeenkomst, onverminderd de gevolgen van een revaluatie, zoals beschreven in punt 6.2.2. hierna.

Het theoretisch financieel risico wordt te goeder trouw berekend op basis van objectieve elementen waarbij onder meer rekening gehouden wordt met de onderliggende volatiliteit, de munt, resterende looptijd, uitoefenprijs, eventueel onderliggende rating.

Of de Cliënt over een dergelijk krediet en/of (contracten)limiet beschikt of niet, ING kan, naast de eventuele andere zekerheden waarvan zij reeds geniet, steeds van de Cliënt eisen dat hij zekerheden stelt (zie punt 6.2 hierna) om o.a. de eventuele verbintenissen van de Cliënt afkomstig van één of meerdere overeenkomsten gesloten in het kader van dit Raamcontract te dekken.

De overeenkomsten afgesloten in het kader van dit raamcontract maken deel uit van de zakenrelaties tussen de Cliënt en ING en zijn bijgevolg ook gewaarborgd door eventuele algemene zekerheden verleend tot dekking van al zijn verbintenissen bij ING.

6.2. Tenzij in het geval van een bijzondere overeenkomst, zijn deze zekerheden van tweeërlei aard:

6.2.1. Ter gelegenheid van het sluiten van een overeenkomst

De te verlenen zekerheden worden vastgesteld in functie van het theoretisch financieel risico zoals dat door ING wordt gewaardeerd, in functie van de marktomstandigheden op dat ogenblik.

Ongeacht de omvang van de bestaande verbintenissen van de Cliënt en de tot waarborg hiervan verleende zekerheden, mag ING zekerheden vragen, minstens ten belope van het theoretisch financieel risico van de overeenkomst, in euro of in andere deviezen, door de Cliënt op termijn te leveren of door hem op termijn te betalen.

In geval van een optiecontract waarbij de onderliggende financiële instrumenten bij het sluiten van het contract onmiddellijk moeten worden gedeponeerd bij ING (covered call) of van een wisseltermijncontract waarbij de onderliggende gelden bij het sluiten van het contract onmiddellijk moeten worden gedeponeerd bij ING (covered wisseltermijncontract) worden deze onderliggende financiële instrumenten/gelden door de Cliënt verpand ten gunste van ING tot dekking van zijn verbintenissen uit het optiecontract of het wisseltermijncontract en geblokkeerd in een bijzondere pandrekening op naam van de Cliënt. De Cliënt machtigt ING onherroepelijk een dergelijke bijzondere pandrekening op naam van de Cliënt te openen in haar boeken.

6.2.2. Tijdens de looptijd van de overeenkomst

Zoals aangegeven in punt 6.1., kan ING op elk moment, in functie van de gewijzigde financiële markten, het theoretisch financieel risico van elke overeenkomst die onderworpen is aan huidig raamcontract en/of de waarde van de gegeven zekerheden revalueren.

ING kan op elk ogenblik, in functie van de evolutie van de financiële markten, hetzij bijkomende zekerheden eisen, ten belope van het bedrag van het theoretisch financieel risico in hoofde van de Cliënt of het hem toegekende krediet en/of (contracten)limiet⁴, hetzij, zoals vermeld in punt 8, de lopende overeenkomst(en) opzeggen indien de Cliënt dergelijke bijkomende zekerheden niet wenst te verlenen.

In functie van deze revaluatie zal ING dus, ten belope van het bedrag van het verhoogde theoretisch financieel risico en/of van de vermindering van de waarde van de gegeven zekerheden, bijkomende

⁴ Het hoogste bedrag wordt in aanmerking genomen.

 Paraaf

aanrekeningen op het krediet en/of (contracten)limiet kunnen doen en/of bijkomende zekerheden vragen ter dekking van dit risico en/of deze vermindering. ING zal de Cliënt op de hoogte brengen van haar beslissing.

Indien de Cliënt, binnen de 24h na ontvangst van deze informatie, geen gebruik maakt van de mogelijkheid die hem wordt geboden in artikel 10.2. hierna om onderhavig raamcontract onmiddellijk te beëindigen, wordt hij geacht die beslissing aanvaard te hebben.

Tot de afwikkeling van de covered call of van het covered wisseltermijncontract blijven de onderliggende financiële instrumenten en/of de gelden waarop de covered call of het covered wisseltermijncontract slaat, verpand ten gunste van ING tot dekking van de verbintenissen van de Cliënt t.o.v. ING, o.a. uit hoofde van de covered call of van het covered wisseltermijncontract en geblokkeerd in een bijzondere pandrekening.

7. Bijzondere volmacht⁵ (facultatief)

De Cliënt geeft hierbij volmacht aan .....

zonder recht van indeplaatstelling om hem te vertegenwoordigen in alle overeenkomsten inzake afgeleide producten en wisseltermijncontracten. Deze volmacht omvat ondermeer de bevoegdheid om elke beslissing te nemen inzake het sluiten of het opzeggen van dergelijke overeenkomsten en om alle bevestigingen te ondertekenen. Indien er meerdere mandatarissen zijn, zullen zij gezamenlijk/afzonderlijk⁶ handelen.

8. Vervroegde beëindiging van overeenkomsten

8.1. Wanneer zich één van de onderstaande gevallen van verzuim voordoet, heeft de niet in gebreke zijnde partij het recht om de uitvoering van haar betalings- en leveringsverplichtingen zoals die voortvloeien uit de lopende overeenkomsten, op te schorten en deze overeenkomsten op te zeggen met een aangetekende brief aan de in gebreke zijnde partij. In deze kennisgeving van opzeg moeten het ingeroepen geval van verzuim en een datum van berekening van de vergoeding (cf. punt 10) worden vermeld.

De lopende overeenkomsten, evenals dit Raamcontract, nemen een einde op de werkdag volgend op deze datum van berekening.

Gevallen van verzuim:

- niet-uitvoering door een partij van om het even welke van haar verplichtingen uit hoofde van de lopende overeenkomsten, indien hieraan niet werd verholpen:
  - uiterlijk op de derde bankwerkdag (van het land waar de in gebreke blijvende partij haar maatschappelijke zetel heeft) na de kennisgeving van het verzuim door de niet in gebreke zijnde partij;
  - uiterlijk op de tweede bankwerkdag (van het land waar de in gebreke blijvende partij haar maatschappelijke zetel heeft) volgend op de kennisgeving, indien de niet-uitvoering erin bestaat dat de Cliënt nalaat de zekerheden te stellen die ING had gevraagd;

⁵ Deze clause is niet van toepassing voor Cliënten die een vermogensbeheer, beleggingsadvies of Private Trading Desk contract hebben afgesloten.

⁶ Schrappen wat niet past

Paraaf

In geval van verzuim op een betalingsvervaldag, is punt 5 van toepassing.

- indien op basis van een revaluatie van het financieel risico door ING blijkt dat de bestaande zekerheden onvoldoende zijn om dit risico te dekken en de Cliënt weigert om bijkomende door ING gevraagde zekerheden te stellen binnen de 24h;
- indien een partij of een bestuurder in rechte of in feite van een partij, in gelijk welke hoedanigheid, betrokken is bij verrichtingen die, op grond van de algemeen aanvaarde gebruiken en praktijken, als abnormaal of onrechtmatig gelden, onvolledige of onjuiste verklaringen doet, in het bijzonder wat betreft de actief- of passiefbestanddelen van zijn vermogen; indien er tegen een partij of een bestuurder in rechte of in feite van een partij een strafrechtelijk onderzoek loopt of deze het voorwerp is van een gerechtelijke mededeling met betrekking tot wanbedrijven of misdaden begaan door deze partij of deze bestuurder in rechte of in feite;
- indien een partij zich in een toestand in rechte of in feite bevindt die staking van betaling impliceert of met zich meebrengt, of die haar solvabiliteit of het voortbestaan van haar onderneming in gevaar brengt, onverminderd hetgeen wordt gestipuleerd in 8.2. en 8.3.; indien haar het beheer van haar goederen, zelfs gedeeltelijk, wordt ontnomen;
- indien een aanvraag tot gerechtelijk akkoord van een partij wordt verworpen; indien een partij niet langer voldoet aan de voorwaarden voor een gerechtelijk akkoord; indien de rechtbank een definitieve opschorting van de betaling niet toestaat; indien een einde wordt gesteld aan de voorlopige of definitieve opschorting; indien een schuldeiser, de andere partij inbegrepen, de volle uitoefening van zijn rechten herwint;
- niet-naleving, uitstel van vervaldag of opeisbaarheid vóór termijn van verbintenissen jegens elke schuldeiser, met inbegrip van de andere partij, tenzij deze verbintenissen het voorwerp uitmaken van een betwisting ten gronde;
- niet-uitvoering van om het even welke betalingsverplichting ten aanzien van de andere Partij of elke andere derde dan deze voortvloeiend uit de contracten beheerst door dit Raamcontract (met uitsluiting van betalingen verboden door een controleautoriteit of andere autoriteit), behalve in geval van kennelijke vergissing, en voor zover deze niet-uitvoering minimaal, in hoofdsom en samen met de interesten, uitmaakt
  - (i) wat de Cliënt betreft, 1% van het eigen vermogen vastgesteld in de meest recente geauditeerde en gepubliceerde jaarrekening;
  - (ii) wat ING betreft, 3% van het eigen vermogen vastgesteld in de meest recente geauditeerde en gepubliceerde jaarrekening;
- stopzetting, of wijziging, zelfs gedeeltelijk, van de activiteit van de Cliënt, ontbinding, fusie, opslorping of splitsing van de Cliënt of elke verrichting of herstructurering die een gelijkaardig gevolg kan hebben;
- indien uit de jaarrekening, een boekhoudkundige staat, een raming van het vermogen of een expertise blijkt dat het netto actief van een partij of van groep van vennootschappen waartoe zij behoort en waarvan de rekening geconsolideerd worden, vergeleken met de meest recente al dan niet gepubliceerde jaarrekeningen, met meer dan één vierde in waarde verminderde, verloren is gegaan of onbeschikbaar geworden is; indien zich een gebeurtenis voordoet die op korte termijn één van deze situaties zou kunnen leiden;

Paraaf

- verdwijning, waardevermindering of gehele of gedeeltelijke onbeschikbaarheid van een zekerheid toegekend aan de andere partij of van het vermogen van één van de partijen (bijvoorbeeld een beslag ten laste van een der partijen); rechtsvordering of klacht of een dreiging daartoe, waaruit een dergelijke verdwijning, waardevermindering of onbeschikbaarheid zou kunnen voortvloeien;
- inbreuk door een partij op een wettelijke of reglementaire verplichting betreffende haar statuut, haar rechtsvorm of haar activiteit;
- ongeldigheid of afwezigheid van bindende kracht, om welke reden ook, van de verbintenissen van een partij, voortvloeiend uit een lopende overeenkomst;
- opschorting of stopzetting, om welke reden ook, van het krediet en/of (contracten) limiet toegekend door ING waaraan de voorwaarden zijn verbonden van een of meerdere overeenkomsten met betrekking tot afgeleide producten of wisseltermijncontracten;
- kapitaalvermindering van één partij;
- faillissement, de aanvraag of opening van een procedure van gerechtelijke reorganisatie of ontbinding van de hoofdaandeelhouder van een partij;
- ernstig meningsverschil tussen bestuurders, zaakvoerders of vennoten van een partij;
- terugtrekking van een vennoot van een partij, indien deze laatste een personenvennootschap is;
- verklaring door een partij dat zij zich in één van de bovenvermelde gevallen van verzuim gaat bevinden;
- De weigering of het nalaten door de Cliënt om de bevestiging naar ING, behoorlijk ondertekend, terug te sturen bij het afsluiten van een contract onderworpen aan dit Raamcontract, niettegenstaande de Cliënt schriftelijk door ING werd uitgenodigd en hij aan deze uitnodiging(en) geen gevolg geeft en dit binnen de 7 kalenderdagen na de uitnodiging verstuurd per aangetekend schrijven waarbij uitdrukkelijk melding wordt gemaakt dat het een vervroegde beëindiging van de overeenkomst betreft.

8.2. Bij faillissement worden de lopende overeenkomsten van rechtswege en zonder voorbericht beëindigd op de datum van de uitspraak van het faillissement.

8.3. Bij ontbinding van de tegenpartij kunnen de lopende overeenkomsten gedurende de hele duur van de vereffening op elk moment zonder vooropzeg door de andere partij beëindigd worden, onverminderd artikel 8.1.

9. Opzeg van een overeenkomst bij nieuwe omstandigheden

In geval van een nieuwe omstandigheid, zoals een wijziging van een wettelijke of reglementaire bepaling, een wijziging in de interpretatie of toepassing van dergelijke bepalingen door de Hoven of rechtbanken of de Belgische controle autoriteiten of een wijziging in de voorwaarden van het krediet en/of (contracten) limiet toegekend door ING waaraan de voorwaarden verbonden zijn van één of meerdere overeenkomsten in afgeleide producten of wisseltermijncontracten, die leidt tot de ongeoorloofdheid van een overeenkomst of een vermeerdering van de door één van de partijen uit te voeren betalingen, zal de partij die door deze nieuwe omstandigheid is getroffen (of elke partij indien ze beide getroffen zijn) de andere partij onmiddellijk van deze omstandigheid op de hoogte brengen.

Paraaf

Gedurende een termijn van 20 kalenderdagen vanaf de datum van ontvangst van deze bekendmaking, zullen de partijen samen te goeder trouw een bevredigende oplossing zoeken waardoor de desbetreffende overeenkomst geoorloofd wordt of waardoor de verhoging in kwestie kan vermeden worden.

Bij gebrek aan een akkoord zal elk van de partijen de desbetreffende overeenkomst kunnen opzeggen door een kennisgeving aan de andere partij.

In deze kennisgeving zal de datum worden gekozen voor de berekening van de vergoeding (zie punt 10). Indien één partij van deze mogelijkheid gebruik heeft gemaakt, zal deze overeenkomst worden beëindigd op de bankwerkdag volgend op de datum van berekening die in de kennisgeving van opzeg wordt vermeld.

Indien elke partij van deze opzegmogelijkheid gebruik heeft gemaakt, zal de overeenkomst beëindigd worden op de bankwerkdag volgend op de eerste van de twee gekozen data van berekening.

Indien de overeenkomst een einde neemt vóór een akkoord bekomen werd, zijn de partijen gehouden hun verplichtingen na te leven zoals voorzien in de overeenkomst. Bij ontstentenis zal punt 5 worden toegepast.

10. Vergoeding in geval van opzeg

10.1. Indien de lopende overeenkomsten en onderhavig Raamcontract worden opgezegd ingevolge verzuim, zal de niet in gebreke zijnde partij voor elk opgezegde overeenkomst afzonderlijk en voor alle opgezegde overeenkomsten samen, een vergoeding berekenen die overeenstemt met het nettoresultaat van de volgende berekening, na verrekening:

- enerzijds in haar credit (te ontvangen bedragen)

- de kosten die de niet in gebreke zijnde partij gemaakt heeft en de verliezen die ze geleden heeft, op basis van de Vervangingswaarde.

In dit raamcontract wordt met de term 'Vervangingswaarde' verwezen naar het rekenkundig gemiddelde van de noteringen verschaft door ten minste twee eerste rangsinterveniënten op de betrokken markt al naar gelang de aard van het (de) betrokken overeenkomst(en).

Deze eersterangsinterveniënten worden gekozen door de niet in gebreke zijnde partij of de niet getroffen partij (of elke partij indien beide partijen getroffen zijn of indien ze beide gebruik hebben gemaakt van hun opzegmogelijkheid). Elk van deze noteringen is gelijk aan het bedrag dat deze interveniënt op de datum van de berekening van de vergoeding zou betalen of ontvangen indien hij alle financiële rechten en verplichtingen van de andere partij vanaf die datum uit hoofde van de betrokken overeenkomst zou overnemen.

Indien de niet in gebreke zijnde partij of de niet getroffen partij slechts één notering kan bekomen, is de Vervangingswaarde gelijk aan deze notering.

Indien redelijkerwijs geen enkele notering kan bekomen worden, is de Vervangingswaarde, al naar gelang het geval, gelijk aan de door deze partij ingevolge de opzeg van de betrokken overeenkomst gerealiseerde winsten of opgelopen verliezen, zoals berekend door deze partij;

- de eventueel door de in gebreke zijnde partij verschuldigde bedragen op de datum van berekening van de vergoeding, zoals bepaald in punt 10.4. en omgezet in de munt van vergoeding waarvan sprake in punt 10.5.;

- verwijlinteressen op deze bedragen, berekend zoals vermeld in punt 4.2. ;

Paraaf

- anderzijds in haar debet (te betalen bedragen)
  - de kosten die de in gebreke zijnde partij gemaakt heeft en de verliezen die ze geleden heeft, op basis van de Vervangingswaarde;
  - de bedragen die de in gebreke zijnde partij eventueel nog moest ontvangen op de datum van berekening van de vergoeding, zoals bepaald in punt 10.4. en omgezet in de munt van vergoeding waarvan sprake in punt 10.5.;
  - verwijlinteressen op deze bedragen, berekend zoals vermeld in punt 4.2.

Indien het nettoresultaat van de berekening *positief* is, - wanneer de te ontvangen bedragen hoger zijn dan de te betalen bedragen - zal de in gebreke zijnde partij aan de andere partij de aldus berekende vergoeding betalen.

Indien het nettoresultaat van de berekening *negatief* is, - wanneer de te ontvangen bedragen kleiner zijn dan de te betalen bedragen - zal de niet in gebreke zijnde partij aan de andere partij de aldus berekende vergoeding betalen.

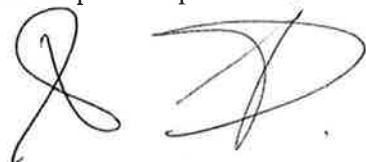
Deze vergoedingen worden uitgedrukt in de munt van vergoeding, zoals omschreven in punt 10.5.

De vordering van de vergoeding ten gunste van een partij kan worden verrekend met elke schuld jegens de andere partij, overeenkomstig het Algemeen Reglement van de Verrichtingen van ING.

10.2. Indien een overeenkomst wordt opgezegd ingevolge een nieuwe omstandigheid (inclusief de situatie gevisieerd onder punt 6.2.2., vierde alinea), zal de niet getroffen partij of elke partij indien beiden getroffen zijn of indien beiden gebruik maakten van hun opzegmogelijkheid voorzien door punt 9, voor de opgezegde overeenkomst de vergoeding berekenen die gelijk is aan het nettoresultaat van volgende berekening, na verrekening:

- enerzijds in haar credit (te ontvangen bedragen)
  - de kosten die ze gemaakt heeft en de verliezen die ze geleden heeft op basis van de Vervangingswaarde;
  - de bedragen die de andere partij eventueel nog verschuldigd was op de datum van berekening van de vergoeding, zoals bepaald in punt 10.4. en omgezet in de munt van vergoeding waarvan sprake in punt 10.5.;
- anderzijds in haar debet (te betalen bedragen)
  - de kosten die de andere partij gemaakt heeft en de verliezen die zij geleden heeft, op basis van de Vervangingswaarde;
  - de bedragen die de andere partij eventueel nog moest ontvangen op de datum van berekening van de vergoeding zoals bepaald in punt 10.4 en omgezet in de munt van vergoeding waarvan sprake in punt 10.5.

Deze vergoeding wordt uitgedrukt in de munt van vergoeding zoals bepaald in punt 10.5.

Paraaf

10.2.1. Indien slechts één partij getroffen is door een nieuwe omstandigheid :

- en indien het resultaat van de berekening *positief* is, betaalt deze partij aan de andere de Berekende vergoeding;

- en indien het resultaat van de berekening *negatief* is, betaalt de niet getroffen partij aan de andere de berekende vergoeding.

10.2.2. Indien beide partijen getroffen zijn door een nieuwe omstandigheid of indien beide partijen gebruik hebben gemaakt van hun mogelijkheid tot opzeg voorzien in punt 9, en zij niet tot hetzelfde resultaat komen, zullen zij instemmen met het rekenkundig gemiddelde, dat het bedrag zal vormen van de vergoeding te betalen door één partij aan de andere.

10.2.3. Ongeacht de opzeg van een overeenkomst en de daarop volgende betaling van de vergoeding, blijven de rechten en verplichtingen van beide partijen uit hoofde van de niet opgezegde overeenkomsten, van kracht.

10.2.4. De vordering van de vergoeding ten gunste van een partij kan worden verrekend met elke schuld jegens de andere partij, overeenkomstig het Algemeen Reglement van de Verrichtingen van ING.

10.3. De resultaten van de berekening(en) verbinden de partijen, behoudens duidelijke vergissing. Elke partij verbindt zich ertoe, op het eerste verzoek van de andere, haar resultaten te rechtvaardigen.

10.4. De datum van berekening van de vergoeding wordt vermeld in de kennisgeving van de opzeg. Deze datum van berekening ligt steeds tussen de 3de en de 5de bankwerkdag in België, te rekenen vanaf de datum van de kennisgeving van de opzeg. Het is op deze datum dat de niet in gebreke zijnde of niet getroffen partij het bedrag van de vergoeding zal berekenen en het aan de andere partij zal bekendmaken, met de details van haar berekening. Indien beide partijen getroffen werden door een nieuwe omstandigheid, of indien beide partijen gebruik hebben gemaakt van hun opzegmogelijkheid voorzien in punt 9, is de datum van berekening van de vergoeding de eerste van beide gekozen data voor de berekening.

Elke partij berekent het bedrag van de vergoeding op deze datum en maakt dit bedrag en de details van haar berekening aan de andere over.

De vergoeding verschuldigd uit hoofde van de punten 10.1. en 10.2. is betaalbaar, ten laatste twee bankwerkdagen (in het land van de munt van vergoeding), te rekenen vanaf de datum van berekening van de vergoeding (of, indien de partijen verschillende berekeningsdata gekozen hebben, te rekenen op de eerste van de twee gekozen data van berekening).

In geval van vertraging van betaling zijn verwijlntresten verschuldigd, onder de voorwaarden van en berekend zoals vermeld in punt 4.2.

10.5. De munt van vergoeding

10.5.1. De munt van vergoeding wordt gekozen door de niet in gebreke zijnde of niet getroffen partij tussen de deviezen van de (of één van de) opgezegde overeenkomsten en de euro. Het bedrag van de vergoeding zal in de aldus gekozen munt uitgedrukt en betaald worden.

10.5.2. In de andere gevallen kiezen de partijen in gemeen overleg de munt van vergoeding (gekozen tussen de munten van de (of één van de) opgezegde overeenkomsten en de euro); indien geen akkoord

Paraaf

bereikt wordt, wordt ze gekozen door de partij die het laagste resultaat heeft bekomen bij de berekening van het bedrag van de vergoeding.

11. Specifieke clausules

De partijen kunnen specifieke clausules overeenkomen bij bepaalde overeenkomsten. In geval van onverenigbaarheid tussen deze clausules en dit Raamcontract, zullen de clausules die specifiek werden overeengekomen voorrang hebben op die van het Raamcontract.

12. Inwerkingtreding en duur van het Raamcontract -Inwerkingtreding van elk contract

12.1. Onderhavig Raamcontract treedt in werking vanaf de ondertekening ervan en wordt gesloten voor onbepaalde duur. Elke partij kan er op ieder ogenblik een einde aan maken door de andere partij een aangetekende brief te sturen.

De opzeg treedt in werking vanaf de werkdag volgend op het afgeven van de aangetekende brief bij de post, met dien verstande dat de lopende overeenkomsten onderworpen blijven aan de bepalingen van onderhavig Raamcontract.

12.2. Overeenkomsten met betrekking tot financiële instrumenten worden afgesloten en treden in werking vanaf het moment van de wilsovereenstemming tussen uzelf en ING. Deze kan op gelijk welke wijze plaats vinden, in het bijzonder ook mondeling en/of telefonisch.

De Cliënt neemt de volledige verantwoordelijkheid op zich voor de gevolgen die zouden kunnen voortvloeien uit orders of overeenkomsten die ten onrechte werden doorgegeven of afgesloten per telefoon met name door een persoon die niet gemachtigd is de Cliënt te verbinden, alsook voor de gevolgen die voortvloeien uit het laattijdig of het niet-uitvoeren of de foute interpretatie van een per telefoon doorgegeven overeenkomst, tenzij de Cliënt kan aantonen dat er een zware fout bij ING ligt.

12.3 Bevestigingsprocedure

12.3.1. Elk contract is het voorwerp van een geschreven of elektronische Bevestiging die het geheel van de variabele gegevens van het beoogde contract vermeldt⁷. Deze bevestiging heeft bewijskracht tussen de partijen. Iedere bevestiging is onafhankelijk van de inwerkingtreding van het contract.

Het eventueel ontbreken van een bevestiging heeft geen invloed op de geldigheid van het gesloten contract.

Indien de Cliënt binnen de twee bankwerkdagen na het afsluiten van een contract evenwel geen bevestiging van ING heeft ontvangen met betrekking tot dit contract, wordt de Cliënt gevraagd dit onmiddellijk te melden aan ING zodat hij/zij opnieuw een Bevestiging kan ontvangen.

12.3.2. Voor FX forwards en FX swaps met een vervaldag van minder dan 1 jaar.

gaan ING en de Cliënt akkoord dat, wanneer ING de Bevestiging van het contract naar de Cliënt stuurt, en tenzij de Cliënt niet akkoord gaat met de voorwaarden van de Bevestiging door het sturen, **binnen de twee bank werkdagen volgend op het versturen van de Bevestiging**, van een "Kennisgeving van niet-bevestiging" aan de ING contactpersoon, de voorwaarden van het betreffende contract **geacht worden te zijn aanvaard** door de Cliënt.

⁷ Op vraag van de Cliënt worden deze bevestigingen per fax of per e-mail opgestuurd (zie hiervoor artikel 13).

 Paraaf

Indien een ‘Kennisgeving van niet-bevestiging’ van de voorwaarden door de Cliënt aan ING werd gestuurd, zullen ING en de Cliënt pogen deze onenigheid op te lossen en de toepasselijke voorwaarden zo vlug mogelijk te bevestigen.

12.3.3. Voor alle andere afgeleide producten, inclusief FX forwards en FX swaps met een vervaldag van meer dan 1 jaar, gaan ING en de Cliënt akkoord dat, wanneer ING de Bevestiging van het contract naar de Cliënt stuurt, de Cliënt de voorwaarden van de Bevestiging uitdrukkelijk dient te bevestigen **door het terugsturen van de Bevestiging met de vermelding van de standaard clause aangeduid door ING.**

Indien de Cliënt niet akkoord gaat met de voorwaarden van de Bevestiging, dient de Cliënt ING onmiddellijk hiervan in kennis te stellen door het sturen van een ‘Kennisgeving van niet-bevestiging’ van de voorwaarden aan de ING contactpersoon.

Indien een ‘Kennisgeving van niet-bevestiging’ van de voorwaarden door de Cliënt aan ING werd gestuurd, zullen ING en de Cliënt pogen deze onenigheid op te lossen en de toepasselijke voorwaarden zo vlug mogelijk te bevestigen.

13. Bevestigingen per fax of e-mail ⁸

13.1 Bevestigingen per fax

De Cliënt erkent dat het gebruik van de fax verschillende risico's inhoudt, zoals het onleesbaar, vertraagd of niet ontvangen van een kennisgeving, de verzending naar een verkeerd nummer, of de onderschepping ervan en de Cliënt aanvaardt dat de aansprakelijkheid van ING of haar medewerkers niet ingeroepen kan worden in verband met het gebruik ervan, tenzij in het geval van zware fout van ING of haar medewerkers.

Faxnummer : .....

Gelieve dit vakje aan te kruisen indien u **niet wenst** dat ING en uzelf gebruik kunnen maken van een verzending per fax voor kennisgevingen met betrekking tot financiële instrumenten.

13.2 Bevestigingen per e-mail

E-mailadres Cliënt : .....

13.2.1 Verzending van bevestigingen per e-mail en het terugsturen ervan per e-mail

De Cliënt verzoekt ING België NV (“ING”) om hem de bevestigingen per elektronische post te verzenden (“e-mail”). Worden onder andere per e-mail verzonden: de bevestigingen met betrekking tot bestaande en toekomstige afgeleide producten afgesloten met ING en de marktwaarde (“marked-to-market”) van alle bestaande en toekomstige transacties in afgeleide producten, afgesloten met ING.

Indien de Cliënt de bevestiging die hij op die wijze ontvangen heeft moet ondertekenen⁹ en/of terugsturen, dan zal hij het document ingesloten in de e-mail **per telefax of per ingescande “PDF” per**

⁸ Elke wijziging van het faxnummer of het e-mailadres dient onmiddellijk te worden doorgestuurd naar het volgende ING e-mail adres : FOS@ing.be.

⁹ getekend voor akkoord door de perso(o)n(en) die de bevoegdheid hebben hem te vertegenwoordigen.

Paraaf

e-mail terugsturen naar het vermelde faxnummer of e-mailadres van ING. Dit zal onder meer het geval zijn voor bevestigingen van verrichtingen op afgeleide producten.

De Cliënt ontslaat bijgevolg ING van de door artikel 12.3 van het voormelde raamcontract schriftelijke verzending (gewone brief of fax) van de bevestigingen.

13.2.2. Risico's verbonden aan het gebruik van e-mail

De Cliënt werd ingelicht over en aanvaardt de risico's die eigen zijn aan de communicatie van informatie per e-mail, verbonden aan de identificatie van de afzender van e-mails, aan de volledigheid, de vertrouwelijkheid en de integriteit van het bericht, en in het bijzonder de risico's met betrekking tot de tekortkomingen van de elektronische communicatienetwerken, de onderschepping of afleiding van e-mails, hacking, virussen, duur van de verzending, verzending naar een foute bestemming, etc.

Hij aanvaardt die risico's en ontslaat ING uitdrukkelijk van elke verantwoordelijkheid in dit verband, behalve in het geval van zware fout van ING. ING verbindt zich ertoe om redelijke maatregelen te nemen om aan de Cliënt zijn elektronische post te bezorgen, maar zal in dit verband enkel aansprakelijk zijn voor haar zware fout.

De Cliënt verbindt zich ertoe om op eigen kosten de e-mails die hij ontvangt of verzendt, al dan niet binnen zijn onderneming, te beschermen/beveiligen (paswoorden, bescherming tegen virussen, interne instructies, firewalls, ...). In geval van twijfel omtrent een ontvangen of verzonden e-mail wordt de Cliënt verzocht ING om een schriftelijke bevestiging te vragen .

13.2.3 Ontvangst van e-mails

De Cliënt zal nagaan of hij effectief de e-mails ontvangt die ING hem verstuurt, en, in voorkomend geval, ING verzoeken om hem de betrokken e-mail opnieuw te verzenden.

Indien de Cliënt binnen de 2 werkdagen na de verzending niet gereageerd heeft, wordt hij geacht de e-mail ontvangen te hebben.

14. Opname van telefoongesprekken en bescherming van de persoonlijke levenssfeer

Door in telefonisch contact te treden met een arbitragedesk van ING, stemmen zowel ING als uzelf erin toe om telefoongesprekken van de andere partij te ontvangen met betrekking tot financiële instrumenten en, desgevallend, over het afsluiten en uitvoeren van overeenkomsten daaromtrent. Beide partijen machtigen elkaar wederzijds over te gaan tot het opnemen van de telefoongesprekken die zij daarover (zelf en/of via hun medewerkers of de medewerkers van hun dochtervennootschappen) met elkaar voeren (voorwaarden & afsluiten van de overeenkomst, opvolging, opzeg, etc.).

In geval van een meningsverschil of betwisting over het bestaan, de inhoud en/of de voorwaarden van de overeenkomst, zal elke partij zich kunnen beroepen op zijn opnames van telefoongesprekken. Deze hebben bewijskracht voor het bestaan, de inhoud en/of de voorwaarden van de overeenkomst en gaan voor op de inhoud van de bevestiging.

De opnames van elke partij worden op systematische wijze bewaard voor een periode die niet langer mag zijn dan de noodzakelijke duur voor de verwezenlijking van het doel waarvoor ze gemaakt zijn of naderhand verwerkt worden en overeenkomstig de wettelijke verplichtingen.

Indien u over medewerkers en/of mandatarissen beschikt, gaat u bovendien de verbintenis aan deze die betrokken zijn bij overeenkomsten m.b.t. financiële instrumenten in te lichten over de bepalingen van dit punt 3 (opname van telefoongesprekken en bescherming van de persoonlijke levenssfeer) en hun

 Paraaf

instemming met de opname van hun telefoongesprekken te bekomen. U zal de medewerkers en/of mandatarissen die deze instemming niet gegeven zouden hebben, verbieden om deel te nemen aan telefoongesprekken met ING die opgenomen kunnen worden.

Persoonlijke gegevens die in het kader van de afsluiting of de uitvoering van overeenkomsten met betrekking tot financiële instrumenten of bij elk telefonisch onderhoud met ING meegedeeld worden, kunnen verwerkt worden door ING België NV, Marnixlaan 24 te 1000 Brussel voor de volgende doeleinden: centraal klantenbeheer, beheer van rekeningen en betalingen, vermogensbeheer (beleggingen), (desgevallend) kredieten, marketing van bank- en verzekeringsdiensten (tenzij de betrokken persoon zich daartegen verzet), globaal overzicht van de klant, controle van verrichtingen en voorkomen van onregelmatigheden.

Ze worden aan andere vennootschappen van de ING Groep in de Europese Unie (lijst op aanvraag) meegedeeld voor volgende doeleinden: centraal klantenbeheer, marketing (behalve voor reclame via elektronische post en tenzij de betrokken persoon zich daartegen verzet), globaal overzicht van de klant, (in voorkomend geval) het leveren van financiële en/of verzekeringsdiensten, de controle op de regelmatigheid van verrichtingen en het voorkomen van onregelmatigheden.

Elke natuurlijke persoon mag kennis nemen van de gegevens die betrekking hebben op hem en deze laten verbeteren. Hij mag zich ook, kosteloos en op eenvoudig verzoek, verzetten tegen de verwerking van die gegevens voor doeleinden van direct marketing en/of tegen de mededeling van deze gegevens aan de vennootschappen van de ING Groep in de Europese Unie.

Voor alle bijkomende informatie kan u art. 6 (Bescherming van de persoonlijke levenssfeer) van het Algemeen reglement van de Verrichtingen van ING raadplegen.

Elke betrokken natuurlijke persoon verklaart kennis te hebben genomen van de informatie met betrekking tot de bescherming van de persoonlijke levenssfeer hierboven.

Elke natuurlijke persoon kan zich, zonder kosten, verzetten tegen de verwerking van de gegevens die op hem betrekking hebben door ING met het oog op direct marketing, door hierna zijn naam en voornaam te vermelden:

---

en/of tegen de mededeling van deze gegevens aan andere vennootschappen van de ING Groep in de Europese Unie voor dezelfde doeleinden, door hierna zijn naam en voornaam te vermelden:

---

15. Continuïteit van het Raamcontract en van de overeenkomsten

Er wordt, voor zover nodig, bevestigd dat de vervanging van een munteenheid van een lidstaat van de EU door de euro niet leidt tot wijziging van de voorwaarden van onderhavig Raamcontract noch van de overeenkomsten met betrekking tot afgeleide producten en van de wisseltermijncontracten gesloten of te sluiten tussen ING en de Cliënt. Dergelijke vervanging heeft evenmin tot gevolg ING of de Cliënt te bevrijden of te ontheffen van de uitvoering van het Raamcontract en van de hierboven beschreven overeenkomsten; het geeft ING noch de Cliënt het recht haar/zijn verbintenissen eenzijdig te wijzigen of op te zeggen.

Paraaf

Vanaf het ogenblik dat de munteenheid van een lidstaat van de EU die vervangen wordt door de euro ophoudt een wettig betaalmiddel te zijn, zullen alle betalingsverplichtingen in deze eenheid die uit één van de hierboven beschreven overeenkomsten voortvloeien, in euro moeten worden uitgevoerd.

16. Regels met betrekking tot het Onderliggende

16.1. De waarde van het Onderliggende (de referentievoet of -index waarnaar een overeenkomst verwijst), de Referentiewaarde, wordt berekend of gepubliceerd door een derde.

Indien de Referentiewaarde niet meer door deze derde of haar wettige opvolger wordt berekend of gepubliceerd maar door een andere aanvaardbare derde of wordt vervangen door een andere aanvaardbare Referentiewaarde, wordt, ten behoeve van de bepaling van de Referentiewaarde, de door deze derde berekende of gepubliceerde Referentiewaarde of de vervangingsreferentiewaarde in aanmerking genomen.

16.2. Bij elke wijziging, stopzetting van het Onderliggende of marktversturende gebeurtenis¹⁰, zal ING op een zo objectief mogelijke manier en conform de marktomstandigheden de berekening van de Referentiewaarde van het Onderliggende maken om zo accuraat mogelijk de waarde te benaderen die van toepassing zou geweest zijn.

ING zal hierbij de Cliënt, voor zover zelf op de hoogte, steeds zo spoedig mogelijk op de hoogte stellen.

16.3. Wanneer een contract met een afgeleid product werd afgesloten met het oog op het afdekken (hedgen), geheel of gedeeltelijk, van de evolutie, hetzij positief, hetzij negatief, van de interestvoet van een krediet met variabele rentevoet toegekend door ING of een andere kredietinstelling/financiële instelling, en ingeval van vervroegde terugbetaling of van opzegging van dit krediet, verbindt de Cliënt zich ertoe om ING schriftelijk erover te informeren indien dit krediet werd toegekend door een andere financiële instelling/kredietinstelling.

17. Geschillenoplossing

In afwijking van andere contractuele bepalingen, zijn ING en de Cliënt akkoord om de volgende procedure te volgen voor het identificeren en beslechten van geschillen tussen hen :

(a) ING en de Cliënt zullen elkaar in kennis stellen door het sturen van een 'Kennisgeving van een geschil' per aangetekend schrijven van elk geschil dat door ING of de Cliënt wordt geïdentificeerd.

(b) na de ontvangst van de Kennisgeving van een geschil, zullen ING en de Cliënt te goeder trouw met elkaar overleggen om te proberen dit geschil tijdig te beslechten waaronder zonder enige beperking het uitwisselen van alle relevante informatie en door het identificeren en toepassen van een methode om het geschil te beslechten; en

(c) met betrekking tot elk geschil dat niet beslecht is binnen de vijf bank werkdagen na ontvangst door ING of de Cliënt van de Kennisgeving van een geschil, zullen ING en de Cliënt dit ter kennis brengen van de bedrijfsleiding bijkomend aan de acties ondernomen onder (b) hierboven.

(d) ING en de Cliënt gaan akkoord dat zij interne procedures en processen zullen in plaats hebben om elk geschil vast te leggen en op te volgen voor zolang het geschil niet werd beslecht.

¹⁰ Onder "marktversturende gebeurtenis" wordt o.a. verstaan een schorsing of beperking van de handel in financiële instrumenten die onderdeel uitmaken van het Onderliggende, of afgeleide financiële instrumenten daarvan (opties, futures, enz.)

Paraaf

18. Rapportageverplichting

18.1 ING en de Cliënt zijn onderworpen aan de rapportageverplichting overeenkomstig EMIR¹¹ wat de rapportage inhoudt, zonder te dupliceren, van alle gegevens van een contract gesloten, gewijzigd of beëindigd tussen hen in het kader van dit Raamcontract, inclusief de naam van de Cliënt, naar een Transactieregister of een regelgevende autoriteit, ten laatste de volgende bank werkdag.

18.2. In verband met deze rapportageverplichting verbindt de Cliënt zich er toe om ING 's Unique Trade Identifier ("UTI") te gebruiken met betrekking tot alle relevante contracten en ING zijn "legal entity identifier"("LEI") te bezorgen wanneer deze beschikbaar is.

18.3. ING en de Cliënt erkennen dat het voldoen aan deze verplichtingen niet zal beschouwd worden als een inbreuk op enige vertrouwelijkheids- of geheimhoudingsverplichting of als een inbreuk van enige beperking op het openbaar maken van informatie opgelegd door dat contract of enige andere wettelijke, regelgevende of administratieve bepaling.

18.4. De Cliënt kan zijn rapportageverplichting delegeren aan ING of een derde partij. Indien er aan ING wordt gedelegeerd dan zullen de details van deze delegatie deel uitmaken van een aparte overeenkomst.

19. Wijzigingen aan het raamcontract

Wijzigingen aan de bepalingen van dit raamcontract kunnen tussen ING en de Cliënt worden overeengekomen volgens de onderstaande procedure :

- De Cliënt wordt schriftelijk op de hoogte gebracht van de door ING voorgestelde wijzigingen.
- Deze wijzigingen worden van kracht bij het verstrijken van een termijn van 60 kalenderdagen, te rekenen vanaf de datum van de kennisgeving.
- Indien echter de Cliënt deze wijzigingen niet wenst te onderschrijven, staat het hem vrij na die 60 kalenderdagen, geen nieuwe overeenkomsten met betrekking tot afgeleide producten of wisseltermijncontracten met ING af te sluiten, en zijn raamcontract op te zeggen.
- Het feit dat de Cliënt een overeenkomst tot afgeleide producten of wisseltermijncontract na die termijn toch afsluit, impliceert zijn toestemming met de voorgestelde wijzigingen.
- De nieuwe bepalingen zijn van toepassing op alle overeenkomsten afgesloten na die termijn. Deze procedure kan niet tot doel hebben om substantieel een essentieel element van het huidige raamcontract te wijzigen.

¹¹ art. 9 van de Verordening (EU) Nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende de otc-derivaten, centrale tegenpartijen en transactieregisters, en zijn Gedelegeerde Verordening No148/2013 van 19 december 2012 tot aanvulling van Verordening(EU) Nr. 648/2012 en de Uitvoeringverordening Nr. 1247/2012 van 19 december 2012 tot vaststelling van technische uitvoeringsnormen.

Paraaf

20. Kennisgevingen

Kennisgevingen tussen partijen in uitvoering van overeenkomsten met betrekking tot financiële instrumenten gebeuren bij gewone brief of indien overeengekomen per fax (zie punt 13) en treden in werking op de bankwerkdag volgend op de postdatum respectievelijk de verzendingsdatum.

21. Varia

21.1. Het feit dat een partij niet of slechts gedeeltelijk gebruik maakt van de rechten die haar in onderhavig Raamcontract worden toegekend, kan door de andere partij niet worden ingeroepen als zijnde een verzaking aan deze rechten.

21.2. Alle kosten en rechten die voortvloeien uit een overeenkomst en de uitvoering ervan, opgelopen door een partij, zijn te haren laste. In geval van verzuim, moet de in gebreke blijvende partij echter alle kosten en rechten dragen die ontstaan uit dit geval van verzuim.

21.3. De Cliënt geeft ING onherroepelijk de toestemming om zijn rekening in haar boeken te debiteren voor de door hem verschuldigde bedragen en verbindt zich tot het dienovereenkomstig provisioneren van zijn rekening.

21.4. De rechten of verplichtingen van de Cliënt die voortvloeien uit de overeenkomsten met betrekking tot financiële instrumenten zijn niet overdraagbaar aan derden.

21.5. De Cliënt is verantwoordelijk voor zijn mandatarissen en/of zijn medewerkers en is aansprakelijk voor de gevolgen van opdrachten gegeven of kennisgevingen gedaan door voormelde personen die niet gemandateerd werden hem te verbinden, behoudens zware fout van ING of haar medewerkers.

21.6. ING behoudt zich het recht voor om opdrachten niet uit te voeren in geval van twijfel over de geldigheid van de opdracht of over de identiteit of de hoedanigheid van de opdrachtgever. In dat geval brengt zij de Cliënt daarvan zo spoedig mogelijk op de hoogte en kan zij eventueel een bevestiging vragen in een andere vorm.

21.7. Indien ING vaststelt dat u een financieel instrument gebruikt op een zodanige wijze dat er een risico zou bestaan dat een dwingende wettelijke bepaling overtreden wordt, dan mag ING dat product te allen tijde vroegtijdig beëindigen en het eventuele saldo naar een rekening op naam van de Cliënt overboeken dan wel, in voorkomend geval, de rekening met betrekking tot het product in kwestie omzetten in een andere rekening op naam van de Cliënt bij ING.

21.8. ING behoudt zich het recht voor om een bepaald financieel instrument al dan niet te blijven aanbieden. U kan zich steeds informeren naar de verschillende types bestaande producten bij de ING medewerkers, die over de nodige informatie over al deze producten beschikken.

21.9. In de mate dat daarvan niet in deze in deze voorwaarden of een bijzondere overeenkomst wordt afgeweken, zijn het Algemeen Reglement van de Verrichtingen en de Algemene Voorwaarden Commercial Banking van ING van toepassing op alle overeenkomsten met betrekking tot financiële instrumenten.

21.10. Deze voorwaarden en de overeenkomsten met betrekking tot financiële instrumenten die in uitvoering van deze voorwaarden gesloten worden zijn onderworpen aan Belgisch recht. Enkel de rechtbanken van Brussel zijn bevoegd.

Paraaf

De Cliënt verklaart dit raamcontract met betrekking tot afgeleide producten en wisseltermijncontracten niet af te sluiten vooraleer hij minstens een positieve test heeft afgelegd omtrent zijn kennis en ervaring voor deze productgroep (zie bijlage 1).

Door hieronder zijn handtekening te plaatsen, verklaart de Cliënt dat hij kennis heeft genomen en instemt met alle bepalingen van dit Raamcontract, van de “Algemene Voorwaarden Arbitrage”, van het Algemeen Reglement van de Verrichtingen en van hetzij het Bijzonder Reglement voor Verrichtingen in Financiële Instrumenten (van toepassing voor Cliënten die een PTD of vermogensbeheer of beleggingsadviescontract hebben afgesloten) hetzij van de Algemene Voorwaarden Commercial Banking die hij heeft ontvangen, instemt.

De Cliënt kon en kan deze documenten ook raadplegen via de website van ING op volgend adres: www.ing.be en www.ingcommercialbanking.com/mifid.

De Cliënt erkent dat hij van ING alle, mondeling en/of schriftelijk, nuttige en begrijpelijke, informatie ontvangen heeft, in het bijzonder wat betreft de risico's verbonden aan afgeleide producten, om hem toe te laten weloverwogen en met kennis van zaken een beslissing te nemen.

De Cliënt verbindt zich er bovendien toe geen enkele overeenkomst met betrekking tot afgeleide producten of geen wisseltermijncontract af te sluiten met ING, zonder dat hij voorafgaand de technische fiche (beschikbaar op www.ing.be - zakelijk-grote ondernemingen - oplossingen voor uw onderneming - risicobeheer) met de bijzondere voorwaarden van deze specifieke overeenkomst doorgenomen en volledig begrepen heeft.

Gedaan in twee exemplaren te ....., op ....., waarvan de Cliënt een origineel ontvangt.

Handtekening(en)

- De ondertekenaars zullen elke bladzijde van onderhavig Raamcontract paraferen.

Vincent Vermeire
Head Counterparties & FM Risk Management
ING BELGIUM

Jean Luc Devos
Team Leader
Voor ING¹² CCRM Support

Voor de Cliënt¹²

¹² Handtekeningen van de personen die elk van de partijen rechtsgeldig mogen verbinden en vermelding van de naam, voornaam en hoedanigheid van de ondertekenaars.

Paraaf

BIJLAGE 1

Officiële naam : STAD GENT

Referentienr. (Grid ID): 36058818

Datum passendheidstest: 11/10/2013

Vragenlijst van ING Commercial Banking over passendheid volgens MiFID

De Europese Richtlijn betreffende Markten voor Financiële Instrumenten of MiFID¹³ creëerde een wettelijk kader dat beleggers een hoge graad van bescherming biedt wanneer hun beleggingsdiensten worden aangeboden.

MiFID vereist dat ING Commercial Banking, hierna "ING Commercial Banking" genoemd, wanneer het andere beleggingsdiensten verleent dan beleggingsadvies¹⁴ of vermogensbeheer, aan haar cliënten en potentiële cliënten¹⁵ vraagt om informatie te geven over hun kennis en ervaring in verband met de specifieke soort van het aangeboden of aangevraagd product of dienst, zodat ING kan beoordelen of de beleggingsdienst of het product passend is voor de cliënt.

De passendheidstest volgens MiFID is nodig voor transacties in financiële instrumenten die vallen onder MiFID. De MiFID-productcategorieën die door ING Commercial Banking worden gehanteerd, bestaan uit zeven risicocategorieën die worden gedefinieerd in Tabel 1 – Kennis & Ervaring.

In het Productoverzicht op het einde van deze bijlage, vindt u meer informatie over de verschillende productcategorieën.

Om te kunnen beoordelen of de beleggingsdienst of het product passend is voor u, verzoeken wij u om de lijst van beschikbare productgroepen in tabel 1 in te vullen. Vul in elke rij één 'X' in voor elke vereiste kennis- en ervaringsvraag en één 'X' voor transacties per kwartaal gedurende de voorbije 12 maanden:

¹³ Europese Richtlijn 2004/39/EG van het Europees Parlement en van de Raad

¹⁴ Tenzij het een execution-only transactie betreft waarbij aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- de transactie betreft uitsluitend niet-complexe financiële instrumenten in de zin van artikel 19, lid 6 van de MiFID Richtlijn Level 1;
- de dienst wordt verricht op initiatief van de cliënt;
- de cliënt is ervan op de hoogte gebracht dat een passendheidstest niet verplicht is in het kader van de aangeboden dienst; en
- alle (mogelijke) belangenconflicten worden op de gepaste wijze aangepakt.

¹⁵ Voor rechtspersonen moet deze passendheidstest worden uitgevoerd door de wettelijke vertegenwoordiger /volmachthebber

Paraaf

Tabel 1 – Kennis & Ervaring

Instrumenten	Heeft uw organisatie de vereiste kennis ¹⁶ voor de volgende productgroepen?		Heeft uw organisatie de vereiste ervaring ¹⁷ voor de volgende productgroepen?		Transacties per kwartaal gedurende de voorbije 12 maand ¹⁸	
	Ja	Nee	Ja	Nee	<10	>=10
Aandelen	X			X		
Obligaties	X		X		X	
Grondstoffen & grondstoffen-derivaten		X		X		
Krediet-derivaten		X		X		
Aandelenderivaten		X		X		
Vreemde valuta's & valuta derivaten		X		X		
Rente-derivaten	X		X		X	

¹⁶ Typische vragen die positief moeten worden beantwoord om “Ja” in de overeenkomstige instrumentencategorie voor kennis te kunnen aanduiden:

Beschikt uw organisatie over voldoende kennis om de bijbehorende risico's te doorgronden met betrekking tot de aangeduide instrumenten?

OF

Heeft ING uw organisatie voldoende informatie verstrekt, zodat uw organisatie over voldoende kennis beschikt?

OF

Kan uw organisatie een factsheet over deze instrumenten interpreteren en bijgevolg de voordelen en risico's inschatten die met deze instrumenten gepaard gaan?

¹⁷ Typische vragen die positief moeten worden beantwoord om “Ja” in de overeenkomstige instrumentencategorie voor ervaring te kunnen aanduiden: Heeft uw organisatie de instrumenten van de aangeduide instrumentencategorie in het verleden gekocht/verkocht ?

OF Heeft uw organisatie ervaring met instrumenten die lijken op de aangegeven instrumentencategorie en begrijpt uw organisatie de praktische implicaties en de risico's die met deze instrumentencategorie gepaard gaan?

¹⁸ Dit omvat ook transacties met andere partijen dan ING

Paraaf

Passendheidswaarschuwing

Hierboven hebt u ons informatie gegeven over de kennis en ervaring van uw organisatie met betrekking tot specifieke groepen van beleggingsproducten zodat wij in staat zijn om te beoordelen of deze groepen van beleggingsproducten passend zijn voor u.

Wanneer u beslist om ons de bovenvermelde informatie niet te verstrekken, of wanneer u ons onvoldoende informatie verstrekt, kunnen wij niet bepalen of de groep beleggingsproducten passend is voor u.

Bijgevolg, als wij over onvoldoende informatie beschikken om de passendheid van een product voor u te beoordelen, moeten wij u waarschuwen dat wij niet over de vereiste informatie beschikken en kunnen wij beslissen om voor u geen transacties in het product uit te voeren. Echter, wanneer u erop staat om verder te gaan met de transactie, dan kunnen wij nog steeds voor uw rekening handelen wanneer u ons daarom verzoekt. Wanneer wij hier echter mee verdergaan, gebeurt dat met dien verstande dat u niet over de vereiste kennis en ervaring op beleggingsgebied met betrekking tot die specifieke groep van beleggingsproducten beschikt. Als wij op deze basis voor uw rekening handelen, kan dat in uw nadeel zijn en kan ING niet aansprakelijk gesteld worden voor eventuele nadelige gevolgen.

Daarom willen wij u ten sterkste aanraden om ons alle informatie te geven over uw kennis en ervaring op het gebied van de betreffende beleggingsdomeinen, zodat wij in staat zijn om te beoordelen of deze passend zijn voor u.

Risico's die gepaard gaan met het kopen/verkopen van beleggingsproducten

U moet beseffen dat het beleggen in beleggingsproducten kan leiden tot aanzienlijke winsten, maar ook tot beduidende verliezen.

Voorbeelden:

- Wanneer een emittent van een geldmarktinstrument of obligatie in gebreke blijft, zou dat kunnen leiden tot een gedeeltelijk of geheel verlies van de nominale waarde (kredietrisico).
- Marktomstandigheden zouden kunnen leiden tot aanzienlijke verliezen op een aandelenportefeuille (marktrisico).
- Het kopen van derivaten (longposities) zou kunnen leiden tot het verlies van de betaalde premie.
- Het verkopen van derivaten zou kunnen leiden tot beduidende verliezen, aangezien de verkoper verplicht is om het koersverschil te betalen tussen de uitoefenkoers van het onderliggende effect in de optie en de reële koers van het onderliggende effect op het tijdstip wanneer de koper de optie uitoefent.
- Het is mogelijk dat voor obligaties met ingesloten/ingebod opties het nominale bedrag dat bij aanvang geïnvesteerd werd, niet wordt terugbetaald. Het zou kunnen worden uitgekeerd in andere (financiële) instrumenten in plaats van in cash (bv. in reverse convertibles) of misschien wordt slechts een deel of niets van het belegde nominale bedrag terugbetaald (bv. bij CDO's).

Paraaf

- Valutatermijncontracten zouden de cliënt bij vereffening kunnen dwingen om een valuta te kopen/verkopen tegen een koers die hoger/lager is dan de marktprijs op dat ogenblik, waardoor een verlies ontstaat.

Wanneer u twijfelt over de risico's die u loopt door een beleggingsproduct te kopen/te verkopen, vraag dan aan uw ING vertegenwoordiger om meer informatie. Wij kunnen u inlichten over de risico's die u eventueel loopt.

Door de cliënt te ondertekenen verklaring

Ik heb de informatie in dit document gelezen en begrepen en bevestig dat deze informatie correct en betrouwbaar is. Ik begrijp dat ik, wanneer ik opteer voor de speculatieve, niet-gehedgede handel in gerichte afgeleide instrumenten (derivaten), met die handel weliswaar een aanzienlijke winst zou kunnen boeken, maar dat ik ook aanzienlijk meer zou kunnen verliezen dan mijn oorspronkelijke inleg wanneer de instrumenten waarin ik beleg tegen mijn belangen in evolueren. Wanneer ik mij met zulke handel bezighoud, vertrouw ik op mijn eigen oordeel en zijn de beslissingen in verband met zulke handel geheel mijn eigen beslissingen, ook al kan mijn verkoper me hierbij met marktgegevens bijstaan.

Wij verzoeken u deze brief te ondertekenen en terug te sturen.

Handtekening:

Naam (drukletters a.u.b.):

Functie:

Datum:

Paraaf

Productoverzicht :***BUITEN TOEPASSINGSGBIED VAN MiFID***

1. Bankrekeningen
  - a. Gewone bankrekening
  - b. Bankrekening met bijzondere voorwaarden
  - c. Business Account
  - d. Bonus Account
  - e. Groen Boekje
  - f. ...
2. Termijndeposito's of termijnrekeningen in EUR of in vreemde valuta
  - a. Kortlopend
  - b. Langlopend

NIET-COMPLEXE FINANCIËLE INSTRUMENTEN (niet-exhaustieve lijst)

Productgroepen	Producten	Klasse passend onder MiFID
1. Geldmarktinstrumenten		
	1.1. Depositocertificaten 1.2. Commercial Paper 1.3. Schatkistpapier	Alle: obligaties
2. Obligaties		
	2.1. Kasbons / Bons de Caisse 2.2 Overheidsobligaties 2.3 Bedrijfsobligaties / euro-obligaties 2.4 Nulcouponobligaties / strips 2.5 Floating rate notes	Alle: obligaties
3. Aandelen		
	3.1 Aandelen 3.2 Trackers 3.3 Beursgenoteerde fondsen 3.4 Vastgoedcertificaten (incl. REITS) 3.5 Couponbladen (incl. VVPR-strips)	Alle: aandelen
4. Gemeenschappelijke beleggingsfondsen (BEVEKS / SICAVS)		
	4.1 Geldmarkt- of liquide beleggingsfondsen (bv. ING Liquid) 4.2 Obligatiefondsen (bv. ING Renta Fund) 4.3 Aandelenfondsen (bv. ING Invest) 4.4 Gemengde fondsen (bv. ING Patrimonial) 4.5 Vastgoedfondsen (bv. Sicafi / vastgoedbevak) 4.6 Fondsen met kapitaalbescherming (bv. ING Selectis) 4.7 Pensioenfondsen (bv. Star Fund) 4.8 Fondsen van fondsen (bv. ING Collect Portfolio PP) 4.9 Closed-end fondsen	4.1. Obligaties 4.2. Obligaties 4.3. Aandelen 4.4. Obligaties, aandelen 4.5. Aandelen 4.6. Obligaties, aandelen 4.7. Obligaties, aandelen 4.8. Obligaties, aandelen 4.9. Obligaties, aandelen

Productoverzicht (vervolg):**COMPLEXE FINANCIËLE INSTRUMENTEN (niet-exhaustieve lijst)**

Productgroepen	Producten	Klasse passend onder MiFID
5. Schatkistderivaten		
	5.1 Valutatermijncontracten 5.2 Swaps & opties, swaptions 5.3 FRA Rentetermijncontracten 5.4 Cap/floor-contracten 5.5 Opties & futures op interesten in EUR 5.6 Opties & futures op interesten in andere valuta's dan de EUR 5.7 Opties op obligaties 5.8 Inflatie & andere officiële statistieken	5.1. Wisselkoersen & wisselkoersderivaten 5.2. Rentederivaten 5.3. Rentederivaten 5.4. Rentederivaten 5.5. Rentederivaten 5.6. Rentederivaten en wisselkoersen & wisselkoersderivaten 5.7. Rentederivaten 5.8. Rentederivaten
6. Specifieke obligatietypes		
	6.1 Converteerbare obligaties 6.2 Reverse Convertibles 6.3 Obligaties met warrants 6.4 Asset-backed securities (incl. Mortgage backed sec.) 6.5 Callable obligaties 6.6 Puttable obligaties 6.7 CDO's en CLO's 6.8 Winstdelende obligatie 6.9 Lotenlening	6.1. Obligaties, en aandelenderivaten 6.2. Obligaties, en aandelenderivaten 6.3. Obligaties, en aandelenderivaten 6.4. Obligaties 6.5. Obligaties en rentederivaten 6.6. Obligaties en rentederivaten 6.7. Obligaties en kredietderivaten 6.8. Obligaties en aandelen 6.9. Obligaties
7. Gestructureerde producten		
	Producten met een van deze structuren (of een combinatie daarvan): - 7.1 Aandelengerelateerde structuren - 7.2 Kredietgerelateerde structuren - 7.3 Geldmarktgerelateerde structuren - 7.4 Rentegerelateerde structuren - 7.5 Energie- of grondstoffengerelateerde structuren	Alle: obligaties en 7.1. Aandelenderivaten 7.2. Kredietderivaten 7.3. Termijn- en wisselkoersderivaten 7.4. Rentederivaten 7.5. Grondstoffen & grondstoffenderivaten
8. Aandelenderivaten		
	8 Aandelenopties , warrants of futures	Alle: aandelenderivaten
9. Kredietgerelateerde derivaten		
	9.1 CDS 9.2 Total return swap 9.3 Kredietgerelateerde opties	Alle: kredietderivaten
10. Afgeleide producten van grondstoffen, energie ...		
	10 Termijncontracten, swaps, futures & opties die betrekking hebben op grondstoffen, energieproducten, weer & klimaatvariabelen ...	Alle: grondstoffen & grondstoffenderivaten
11. Overige fondsen		
	11. Hedge funds	Alle productcategorieën (aangezien info over de aard van de transacties van een hedge fund niet altijd wordt meegedeeld)